Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 22 (6. 511) 1988 йил 28 январь, пайшанба. Баҳоси 3 тийин

XIX

Янгиланиш йўлидан

Дадил одим

⊙ Ишлаб чиқариш мастери Л. Косовскаянинг пайвандчи А. Полоратов билан ҳамкорликда олиб борган кўп йиллик рационализаторлик изланишлари ниҳоят ўз самарасини берди. Янгиликнинг жорий этилиши туфайли йилига 17 минг 842 сўмлик иқтисодий самара олиш имконияти юзага келди. Унинг муаллифлари тўқимачилик комбинати ихтирочи-рационализаторлари ўртасида ўтказилган конкурсда биринчи ўринни олишга эришдилар. Ўз касбининг бу моҳир усталари ижодий ҳамкорликни яна давом эттирмоқдалар. Улар ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш борасида қунт билан изланишаяпти.

⊙ Меҳнат коллективи Советининг ташкил этилиши «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари ҳаётидаги муҳим воқеаларнинг бири бўлди. Унинг дастлабки мажлисида ташкилий масала кўриб чиқилди. Корхона план-экономика бўлими бошлиғи М. Завулунов меҳнат коллективи Советининг раиси, тўқув цехи мастери И. Тожиев, экспериментал цех бошлиғи, П. Исматхўжаев эса раис ўринбосарлари этиб сайландилар.

Ўзида 32 ишчи ва мутахассисни бирлаштирган меҳнат коллективи Советининг илк фаолияти тобора қизимоқда. Совет аъзолари ишлаб чиқариш участкаларида қайта қуриш ва жадаллаштиришга ғов бўлаётган муаммоларни бартараф этишда, сифат ва самарадорликни оширишда жонкуярлик кўрсатишмоқда.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан

Омилкорлик зарур

Партия XXVII съезди мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришни жадаллаштиришнинг жуда катта вазифаларини ўртага қўйди. Съезддан буён ўтган вақт ичида кўпгина ишлар амалга оширилди. Лоақал, цехимизда амалга оширилаётган тадбирларга бир назар ташласак ҳам аввалгига нисбатан ишчанлик вазияти кучайганини, ишчилар ўзларига ва ҳамкасбларига талабчанликни анча оширганликлари, цехда ҳал этилаётган барча масалаларни активлик билан қизғин муҳокама қилишаётганини кўриш мумкин.

Ҳа, айнан инсоннинг ишга муносабати, унинг тутган позицияси, омилкорлик билан иш юритиши ва янада яхшироқ ишлашга интилиши — ўйлаган режаларимизни амалга оширишнинг энг муҳим воситалари. Мен цехга кўпдан буён етакчилик қилиб келаман. Айниқса ҳозирги паллада, яъни Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан меҳнат ғайрати ва шижоати ошганлигини яққол ҳис этяпман. Аввало шуни айтмоқчиманки, конференция шарафига ўн тўққиз зарбдор ўн кунлик эълон қилинди. Ўтган йилнинг 11 декабридан бошланган зарбдор ўн кунликлар натижаси чакки бўлмаяпти. Ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилини зарбдорона суръат билан бошлашга туртки берган бу ташаббус ҳозирги пайтда бутун корхонамизда кенг қўллаб-қувватланмоқда.

Очиғини айтганда, бизда ошкоралик ва қайта қуриш давригача ишимизда дадиллик ва омилкорлик етишмас эди. Негадир бу ҳақда гапирилардику, аммо унинг ишга таъсири сезилмасди. Мана эндиликда ҳар биримиз меҳнат унумдорлигини ошириш фақат юқори сифатли қуйилмалар тайёрлаш учун жон куйдиряпмиз. Цехимизда янги автоматик линия ишга тушганига анча бўлди. Бу линия бирйўла 20—22 қолипловчининг ўрнини босмоқда. Буни «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси конструкторлари корхонамиз мутахассислари билан ҳамкорликда жорий этдилар. Очиғини айтганда, бу участка бутун цехимизда қўл меҳнатини энг кўп талаб этадиган участкалардан бири ҳисобланар эди. Қолиплаш аввалари шалағи чиққан машиналарда амалга оширилар, бу эса қўл меҳнатини кўп талаб этар, қисқаси, меҳнат шароити бизни қониқтирмасди.

Коллективимиз беш йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунлади, пландагидан зиёдроқ чўян тайёрлади. Агар биз мамлакатимизнинг 20 га яқин корхонасини ўз маҳсулотларимиз билан таъминлаётганлигимизни ҳисобга олсак, зиммамизда қанчалик катта масъулият борлигини ҳис этиш мумкин.

Қуювчиларимиз конференция шарафига зарбдорона меҳнат қилишяпти. Беш йилликнинг иккинчи йилига нисбатан бу йилдаги мўлжалимиз юксакроқдир.

Ютуқларга қандай эришилаётгани ҳақида фикр юритсак, энг аввало шуни кўрамизки, бизда бригада усули, ҳар бир кишига меҳнатдаги иштироки ҳиссасига қараб ҳақ тўланаётгани муҳим роль ўйнаганлигини кўрамиз. Ишчиларимиз ҳамиша ўз маҳоратларини ошириб боришга интилмоқдалар. Масалан, ҳозиргача 75 ишчига «Ўз касбининг устаси» номи берилди.

Меҳнатни ташкил этишнинг ва уни моддий жиҳатдан рағбатлантиришнинг бригада усули меҳнат унумдорлигини кескин оширмоқда. Йигирмадан зиёд бригада янги усулда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Қуювчилар, слесарлар, қолипловчилар, эритувчилар бригадалари айниқса яхши муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Улар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятлар бўйича актив иш олиб боришяпти.

Интизом ва уюшқоқлик, ташаббускорлик ва юксак масъулият ҳар бир ишчини цех, қолаверса, корхона умумий ютуғига қўшадиган шахсий ҳиссаси ҳақида жиддий ўйлаб кўришга даъват этмоқда. Бундан цех маъмурияти билан биргаликда жамоат ташкилотларининг ролини ҳам алоҳида қайд этиб ўтиш керак. Бунинг натижасида бизнинг қуюв цехимизда прогуллар ва ишга кечикиб келишлар аввалгига нисбатан уч марта камайди.

Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонуни меҳнат коллективининг ўз-ўзини бошқаруви нималардан иборатлигини аниқ-равшан белгилаб берди. Ушбу қонунда белгилаб берилган ҳуқуқлардан тўла фойдаланиш, айниқса, корхона меҳнат коллективининг кенгаши ролини ошириш меҳнат коллективи ишига жуда катта ёрдам бермоқда. Ўйлайманки, корхонамизнинг ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплаш шароитидаги ишлари ҳар бир цех, бригадада янада омилкорлик билан иш юритишимизни тақозо этади. Қуювчиларимиз маҳоратини бундан буён ҳам ошириб бориш Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига беш йилликнинг уч йиллик планини адо этиш юзасидан ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилган Д. Атаманов, В. Шумицкий сингари пешқадамлар сафини янада кенгайтиришга, янгидан янги ташаббусларга ундамоқда.

Ф. ФАЗЛИДДИНОВ,

Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи қуюв цехининг бошлиғи.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЙИГИРМАНЧИ ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ТЎРТИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон ССР халқ депутатлари область Советлари тўғрисида» Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Қонунининг 37-моддасига биноан Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қарор қилади:

1. Йигирманчи чақириқ халқ депутатлари шаҳар Советининг тўртинчи сессияси 1988 йил 26 февраль соат 11 да чақирилсин.

2. Совет муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

— 2000-йилгача Тошкент шаҳри Комплекс уй-жой программасини реализация қилиш бўйича халқ депутатлари маҳаллий Советларининг вазифалари тўғрисида.

— Тошкент шаҳар Советининг аввалги сессияларида билдирилган танқидий мулоҳазалар ва таклифлар бажарилишининг бориши тўғрисида.

— Ташкилий масала.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Ш. МИРСАИДОВ.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари В. МАНАСТИРЕТСКАЯ.

ЗАМОНДОШИМИЗ

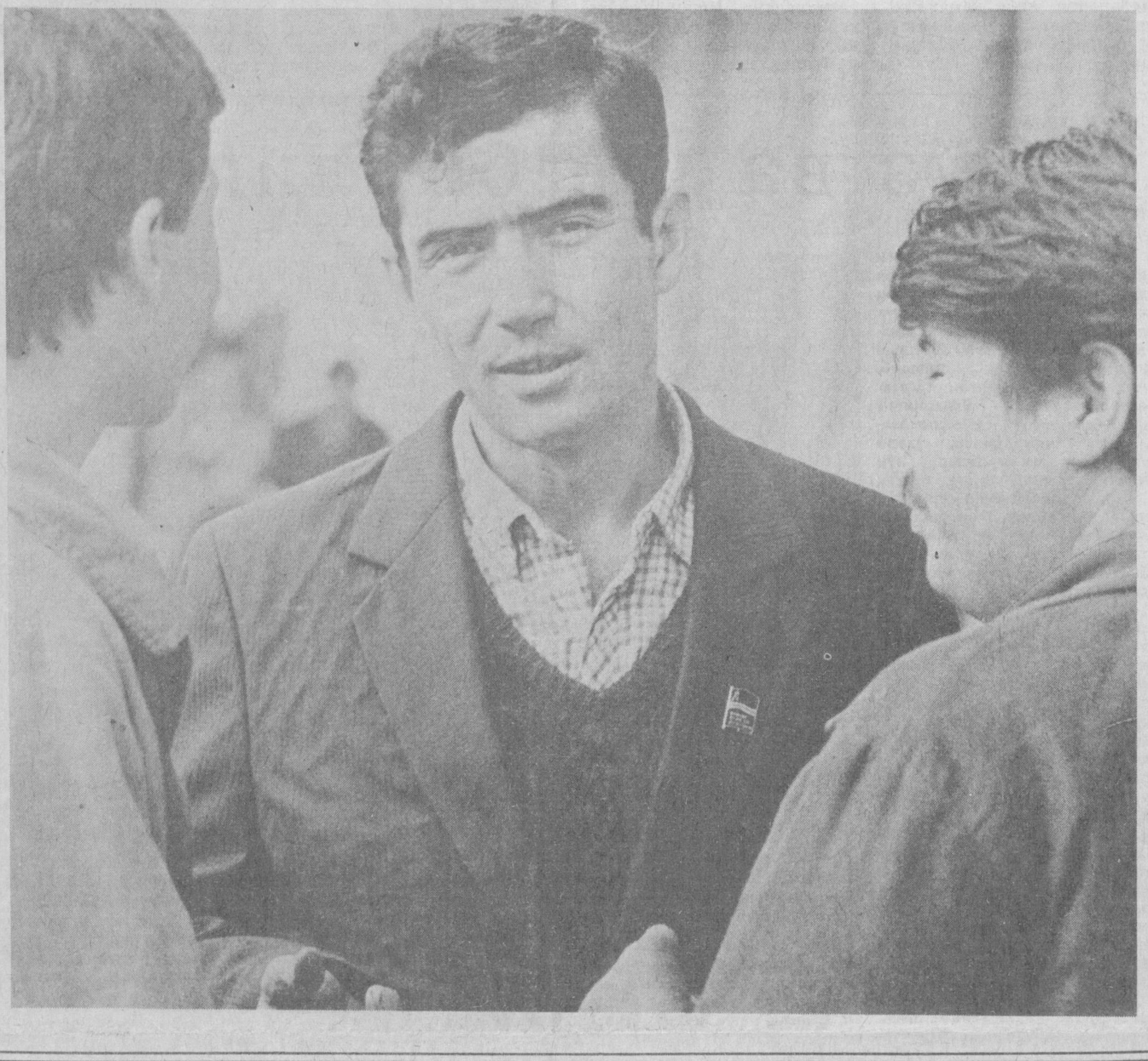

МЕҲНАТГА КЎНГИЛ БОҒЛАБ

Алимжон Мирзаев шундай бахтиёр кун келишини ҳеч ўйлаб кўрганмикин? Менимча, хаёлига келмаган ҳам бўлса керак.

«САНИИРИ» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент экспериментал ишлаб чиқариш корхонасига илк бор келган кунни ҳали-ҳали эслайди. Заводнинг кекса ишчилари унинг елкасига қоқиб:

— Мана, бугунги шогирд, эртанги донгдор ишчи келди, — дейишганди, — фақат меҳнатга кўнгил боғласа бўлди.

Уларнинг гапи ҳақ бўлиб чиқди. Алимжон ишга қанча кўнгил қўйган бўлса, шунчалар кўнгли яшнаб, обрўланиб бораверди.

Кўпчилик қиладиган ишининг тайини йўқ, аммо шон-шуҳрат орттиришни севадилар. Шу йўлда турли хил бадкирдорликдан ҳам қайтмайдилар. Аммо шуҳрат сари қувган ишёқмасларга эмас, камтар меҳнаткаш инсонларга ёр бўлади.

Алижоннинг ҳам ортидан шон-шараф излаб келди. Тўққиз йиллик ҳалол меҳнати туфайли корхонада тилга тушди. Илғорлар қаторида кимсан моҳир пресслoвчи-қуювчи деб ном қозонди. Тўртинчи разрядли мутахассис бўлди.

Собир Раҳимов район Совети депутатлари орасида Алимжон Мирзаевнинг ҳам номи бор. Унга одамлар юксак ишонч билдириб, 90-сайлов округидан дадиллик билан овоз берганлар. Яна у социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини сақлаш комиссиясига ҳам аъзо. Алимжон депутат сифатида жамоатчилик наказларини тўла адо этиб келмоқда.

Халқимизда бир нақл бор: бировга ақл ўргатишдан аввал, ўзингга бир қараб ол. Ўзгаларга ўрнак бўлган киши ҳар томонлама етук граждан бўлмоғи керак.

Замондошимиз, Алимжон Мирзаев бу томондан ибрат олса арзигулик ҳамшаҳримиздир.

Унинг эришган ютуқлари, обрў-эътиборини бир сўз билан ифода этсак тўғри бўлади:

Меҳнатга кўнгил боғлаб,
Бахт топди, шараф топди.

Т. УБАЙДУЛЛАЕВ.

СУРАТДА: Алимжон Мирзаев ҳамкасблари орасида.

Р. Шарипов фотоси.

Касаба союз ҳаётидан

Ишчиларга қулайлик

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводи касаба союз комитетига Бадриддин Садриддинов раислик қилади. Биз у билан суҳбатлашдик.

— Коллективимизда 2 мингдан ортиқ турли касб эгалари фидокорона меҳнат қилишади, — дейди бизга у. — Иши билан сўзи бир заводимиз ишчилари ўтган йил план-топшириқларини 104,3 процент адо этдилар. Пландан ташқари 3 та «2ТЭ10Л» маркали оғир юкли тепловозни ремонт қилишга эришилди. Умуман олганда, корхонамиз бир миллион 657 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришди. Завод ишчилари «Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига — 19 зарбдор ўн кунлик» шиори остида социалистик мусобақани қизитиб юбордилар.

Қарийб 20—30 йилдан бери фидокорона меҳнат қилаётган ветеранлардан В. Гришянка, Л. Қориев, Ҳ. Қосимов, Қ. Қорабоев, Й. Файзиев, Б. Абдуллаев, В. Суслова, А. Уварова сингари меҳнат илғорлари кунлик иш нормаларни 120 — 130 процент адо этиб, коллектив ўртасида намуна бўлишмоқда.

— Айтинг-чи, касаба союз комитети завод ишчиларининг маданий дам олишлари учун қандай шароитлар яратмоқда?

— Бу борада анчагина ишларни амалга оширмоқдамиз, — деди Б. Садриддинов.— 1987 йили заводда ташкил этилган санаторий-профилакторийсида 500 дан ортиқ ишчи-хизматчилар ўз саломатликларини мустаҳкамлаб олдилар. Бу дам олиш профилакторийси шу йилнинг октябрь ойидан бошлаб янги бинога кўчиб ўтади.

73 киши эса Совет Иттифоқининг турли дам олиш санаторийларида , 56 киши туристик путёвка билан чет элларга саёҳат қилиб қайтди.

Бу йили ушбу кўрсаткичларни 2,5 — 3 процентга ошириш кўзда тутилган. Яна шуни айтиш лозимки, коллективимиз СССР Темир йўллари министрлигининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Ҳозирги кунда тепловоз-дизель, электромашина ва бошқа цехларда Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Шу мақсадда социалистик мусобақа кун сайин қизиб бормоқда.

Заводда реконструкциялаш ишлари ҳам жадал суръатларда давом этмоқда. Тепловозчилар бу йил 280 дан ортиқ машиналарни сифатли ремонтдан чиқаришга азму қарор қилишган.

У. МУҲАМЕДОВ.

СЎНГГИ СОАТДА

⊙ Италия Коммунистик партиясининг Сардиния область комитети Маддалена оролидаги Америка ҳарбий-денгиз базасини тугатишга доир масала бўйича референдум ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни қўллаб-қувватлаб чиқди. Ана шу ташаббусни Сардиниянинг қатор прогрессив ёшлар ва пацифистик ташкилотлари бошлаб берган эди. Маҳаллий ўз-ўзини бошқаришнинг қонун чиқарувчи органи Сардиния область советининг бир группа депутатлари ҳам базанинг тугатилишини талаб қилиб чиқдилар.

⊙ Анголани озод қилиш халқ қуролли кучлари Ангола территориясида ҳаракат қилаётган ЖАР қўшинларини стратегик жиҳатдан муҳим Квито-Кванавале шаҳридан [Квандо-Кубанго вилояти] улоқтириб ташладилар, деб маълум қилади. Ангола мудофаа министрлигининг вакили Карлуш Диаш. Ангола ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари агрессорларга қудратли зарба бердилар, деб хабар қилди у Рейтер агентлигининг мухбирига. Сўнгги икки ҳафта мобайнида 6 минг нафар ЖАР солдати артиллерия ва танклар мададида, авиация ҳимояси остида шаҳарни қамал қилиб турган эди.

⊙ Исроил авиацияси Жанубий Ливаннинг Кфар-Румман, Жаржуа, Хаббуш аҳоли пунктларини яна артиллериядан ўққа тутган. «Ас-Сафир» газетасининг хабар қилишига қараганда, ана шу жиноий ҳаракат натижасида бир неча тинч аҳоли ярадор бўлган. Босқинчиларнинг танклари Мейдун қишлоғини ўққа тутган. Исроил ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари Тир ва унинг теварагидаги фаластинликлар лагерлари устидан разведка мақсадида парвоз қилмоқда.

⊙ ДАКАР. Гамбияда ҳукуматга қарши фитна фош этилди. Бу ҳақда Банжула шаҳрида Гамбия адлия министри Ҳассан Жаллоу айтди, деб хабар беради Сенегал телевидениеси.

Тўнтаришга тайёргарлик кўришга алоқадорликда айбланган бир қанча кишилар қамоққа олинган. Уларнинг орасида божхона ходимлари бор. Қамалганлар яқин орада суд олдида жавоб берадилар. Улардан тортиб олинган муҳим ҳужжатларда фитна ҳақида батафсил маълумотлар бор.

⊙ Баликесир (Туркия шаҳри районида машқ парвозини бажараётган Туркия ҳарбий-ҳаво кучларининг ҳарбий самолёти фалокатга учради, деб хабар беради Рейтер агентлиги. Маълум қилинишича ҳар икки учувчи ҳалок бўлган.

АХБОРОТ

Бунёдкорлар аҳди

Киров районининг «Марказ—4» кварталида спорт комплекси қурилиши жадаллик билан олиб борилмоқда. 159-қурилиш трестига қарашли 22-қурилиш бошқармасининг Х. Казанец етакчилик қилаётган хўжалик ҳисобидаги комплекс бригадаси коллективи бу масъулиятли топшириқни шараф билан уддалашмоқда.

Бино лойиҳаси «Ташгипрогор» институти архитекторлари томонидан тайёрланган бўлиб, уч қаватли спорт комплекси, совутиш ва иситиш биноси бунёд этилмоқда.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш кераки, бу ерда машғулот ўтказувчиларга қулайлик яратиш мақсадида маъмурий бино ҳамда «Гўзал» кафеси билан боғловчи осма йўл, галерея ҳам мавжуд бўлади.

Бинокорлар шу кунгача 650 минг сўмлик бинокорлик ишларини амалга оширишди. Бунда И. Чударин, Ғ. Собиров, А. Сулаймонов, В. Аблҳакимов сингари бинокорлар ойлик нормадаги 1 минг 200 сўмлик ўрнига 1 минг 400 сўмлик қурилиш монтаж ишларини бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

Мустаҳкам ҳамкорлик

Утган йили республикамиз пойтахтига қўшни Афғонистондан бир группа бинокорлар меҳмон бўлиб келишган эди. Улар бир неча кун давомида Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати фаолияти билан яқиндан танишдилар.

Гап шундаки, Кобул уйсозлик комбинати коллективи ўзаро тажриба алмашишни кенг йўлга қўйиш мақсадида тошкентлик ҳамкасблари билан мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатишга аҳд қилган эди. Бу таклиф Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати томонидан қизғин қўллаб-қувватланди.

Ана шу ўзаро келишувга мувофиқ афғон дўстларимиз пойтахтимизга ташриф буюрган эдилар. Бу учрашув чоғида улар корхона ишлаб чиқариш жараёнлари билан яқиндан танишиб, қатор илғор тажрибаларни ўргандилар.

Яқинда комбинат адресига афғон қурувчилари номидан мактуб олинди. Унда бўлиб ўтган учрашувлар дўст мамлакат бинокорларида катта таассурот қолдиргани, ўрганилган тажрибалар амалий ишда қўл келаётганлиги мамнуният билан ёзилган эди. Қолаверса, мактуб сўнгида бундай фойдали ишларни яна давом эттириш мақсадга мувофиқлиги кўрсатиб ўтилган.

Шунга мувофиқ бундан буён ҳар иккала комбинат ўзаро тажриба алмашишни қатъий тарзда йўлга қўяди.

Машинасозлар кўмаги

Шаҳримиздаги «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводи турдош корхоналар билан яқин амалий алоқа боғлаб келмоқда. Машинасозлар кўмагидан пойтахт областининг Коммунистик районидаги қишлоқ хўжалиги машинасозлиги тажриба заводи коллективи ҳам мамнун бўлмоқда.

Гап шундаки, ўтган йилнинг охирларида корхона «ППА—3,1» маркали катта ҳажмдаги планировшикларни ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Қишлоқ хўжалиги учун жуда зарур ҳисобланган бу хил маҳсулотларни буюртмачиларга ўз вақтида етказиб бериш юзасидан қатор тадбирлар кўрилди. Бу хайрли ишга «Узбексельмаш» ва «Ташсельмаш» машинасозлари ҳам муносиб ҳиссаларини қўшишга аҳд қилдилар.

Корхонада иш юришиб кетди. Турдош корхоналар ҳамкорлиги туфайли завод янги хил маҳсулотнинг дастлабки 150 комплектини ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Улар Жиззах ва Бухоро областлари колхоз ва совхозларига юборилади.

С. ОДИЛОВА.

• Янгиликлар • Воқеалар • Хушхабарлар •

«Ёшлик» кафеси

Сергели районидаги «Маданият» маҳалласида «Ёшлик» кооператив кафеси очилди.

Кафе 100 кишига мўлжалланган бўлиб, замонавий услубда жиҳозланган. Ёшлар учун музика тинглаш хонаси ва буфети бор. Бу маҳаллада ўтказиладиган оммавий тадбирлар, қизиқарли учрашувлар, комсомол тўйлари ўтказиш учун жуда қулайдир.

Кафе очилиши маросимида маҳалла комитетининг раиси Х. Аҳмедов қулай ва чиройли кафе қуриб берган ташкилотларга миннатдорчилик билдирди. Бу ерда ўзбек миллий таомлари тайёрланмоқда.

М. ФОЗИЛОВА.

Янги ичимлик

Бугун Қибрай яхна ичимликлар комбинати технология бўлимида «Кока-кола» ичимлигини ишлаб чиқариш учун тайёргарлик бошлаб юборилди. Бу янги ичимлик биринчи кварталда 0,33 литрли 500 мингта шиша идишларда тайёрлаб чиқарилади. Шунингдек, корхонада «Вечерний Арбат» ичимлиги ҳам тайёрлаш кўзда тутилган.

Фойдаланишга тайёр

Юнусобод массивининг Мирзааҳмедов кўчасида яна бир муҳташам бино қад ростлади.

9 қаватли 108 квартирали бу турар жой биноси ҳозирги замон меъморчилигининг сўнгги ютуқлари асосида бунёд этилди. Кенг, шинам хоналари, ойнавандли лоджиялари бор.

Бунёдкорлик ишларини 3-уйсозлик комбинати бинокорлари олиб боришди. Қурувчилар бу ерда 800 минг сўмлик қурилиш ишларини бажаришди.

Етакчи

Шоира бирлашма дарвозасидан кириши билан ҳовлида сочилиб ётган картонларга кўзи тушди: — «Бу қандай хўжасизлик. Корхонанинг кўплаб маҳсулотлари шу картонлардан тайёрланади-ку! Улар очиқ ҳавода, ёмғир-қор остида шундай сочилиб ётса, маҳсулот сифати нима бўлади? Йўқ. Бунга барҳам бериш керак».

У шу хаёллар билан цехга кириб келганида цех халқ контроли группасининг аъзолари Ф. Иброҳимова ва М. Умаржоновлар Шоирага яқинлашишди.

— Эрталаб келсак, яна ўша воқеа. Картонларни ҳовлига туширишибди, — дейишди улар қайғуриб.

Бу масала бош группа эътиборига ҳавола этилди. Назоратчилар таклифи билан корхонанинг кенгайтирилган мажлиси чақирилди. Сўзга чиққанлар хўжасизликка барҳам бериш, картонларни бостирма тагидаги махсус жойларда сақлаш хусусида гапиришди.

Тошкент чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Шоира Мусаева бир неча йиллардан бери корхонада самарали меҳнат қилиб келмоқда. Мусобақа илғори корхонанинг 6-цехи халқ контроли группасига бошчилик қилади. 12 кишидан ташкил топган бу группа ўзининг асосий иш фаолиятини тежамкорлик ва сифат масаласига қаратган.

— Цехимизда чамадон ва дипломатлар тайёрланади,— дейди Ш. Мусаева. — Олдинлари бу маҳсулотларни тайёрлаш жараёнида чиқарилган ортиқча плёнка чиқиндилари ташлаб юборилар-ди. Назоратчиларимиз ана шу масала билан астойдил қизиқдилар. Маълум бўлишича, бу чиқиндилардан жуда кўплаб истеъмол буюмлари тайёрласа бўларкан. Масалан, ҳозирда аёлларнинг турли ҳажмдаги қўл кармонлари ана шундай чиқиндилардан тайёрланмоқда.

Назоратчилар маҳсулот сифати ҳақида ҳам чинакамига қайғуришмоқда. Олдинлари корхона ишчилари томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатининг пастлиги ҳақида бирлашма адресига харидорлардан кўплаб хат ва шикоятлар тушарди. Бу сигналлар группа аъзолари диққатига ҳавола этилди. Назоратчиларнинг активлиги билан ишда ўзгариш юз берди. Сифатсизликка йўл қўювчилар билан муросасиз курашилди. «Бракчилар тахтаси» ташкил этилди.

Ш. Мусаева бошлиқ группа назоратчилари ҳозирда ишчилар ўртасида намунали меҳнат интизомини йўлга қўйиш мақсадида чинакам қайғурмоқдалар. Бу ишда уларга цех партия ташкилотининг секретари З. Юнусов ва бошқа назоратчилар яқиндан ёрдам беришмоқда.

У. МУҲАМЕДОВ.

Фойдали чиқинди

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонти заводининг халқ назоратчилари маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, интизомни мустаҳкамлаш йўлида самарали тадбирларни амалга оширишмоқда. Яқинда улар корхонанинг янги қурилган омборхонаси олдидаги чуқурчада чиқариб ташланган қимматбаҳо деталлар қалашиб ётганини сезиб қолдилар. Бу «чиқиндилар» орасида ҳар бири 5 килограммдан ортиқ бўлган 100 га яқин рессор валиклари бор эди.

«ТЭ—3» маркали тепловозларга ишлатиладиган бу рессор валиклари корхонада қайта қуриш муносабати билан реконструкция ўтказилиши туфайли ортиқча маҳсулот сифатида ташлаб юборилганди. Ахир улардан бошқа мақсадларда фойдаланиш мумкин эди-ку!

М. СЕРГЕЕВ,
завод ремонт комплекс цехи токари.

Хўжасизлик оқибати

Пенсионер Е. Н. Бедрин Тошкент шаҳар халқ контроли комитетига мурожаат этиб, 1 Май кўчасидаги турар жой бинолари тартибсиз бузилаётганлиги, назорат йўқлиги сабабли қурилиш материаллари ва жиҳозларни номаълум кишилар ташиб кетаётганлиги, кечалари ана шу чала бузилган уйларда шубҳали шахслар тунаётганлигини маълум қилган эди.

Ўтказилган текширишда аниқланишича, Тошкент шаҳри қурилиши бош планига мувофиқ 1 Май, К. Маркс ва Советская кўчалари оралиғида «Интурист» меҳмонхонаси объектлари қурилиши лозим экан. Эски иморатларни бузиш 11-«Висотстрой» трестининг 17-қурилиш бошқармасига топширилган бўлиб, улар мебелларни ташиб бериш, пишиқ ва хом ғиштдан тикланган деворларни, ёғоч конструкцияларни ҳамда пойдеворларни бузиш, чиқиндиларни чиқариб ташлаш ишларини бажаришлари керак экан.

Аслида бош-бошдоқлик туфайли иморатларни 31-уй-жойлардан фойдаланиш участкаси бузган. Чунки, район ижроия комитетининг кейинчалик реализация қилиш ва уй-жой фондининг капитал ремонтида фойдаланиш мақсадларида ёғоч ускуналарни бузиб олиш ҳақидаги қарори ҳам шуни тақозо этарди. Аммо барча ишлар пала-партиш, тартибсиз олиб борилган, назорат бўлмаганлиги туфайли қурилиш материаллари талон-тарож қилинган.

— Биз иморатларни бузиб, қурилиш ташкилотига 5 минг сўмни иқтисод қилиб қолиш имконини бердик. Энди қурувчилар смета лимитидан иқтисод қилинган ана шу маблағдан кўзда тутилмаган бошқа ишларни бажаришда фойдаланишлари мумкин, — дейишмоқда 31-ЖЭУ раҳбарлари.

Аммо, К. Маркс кўчасидаги баланс бўйича қиймати 54 минг 439 сўм турадиган 53-уйдан чиққан, қайта фойдаланиш мумкин бўлган қурилиш материаллари қаерга ғойиб бўлди. Бу бош-бошдоқликнинг, хўжасизликнинг оқибатидир.

Биргина уйнинг бузилишидан кўрилган моддий зарар ана шунчани ташкил этади. Ваҳоланки, шаҳримизда қанчадан-қанча эски иморатлар бузилмоқда. Ана шу иморатлардан чиққан материаллар билан қанчадан-қанча одамларни, уруш ва меҳнат инвалидларини таъминлаш мумкин бўларди.

Бизнингча, шаҳарда эски иморатларни бузиш, улардан чиққан ускуналарни реализация қилиш билан шуғулланадиган ихтисослашган бир ташкилотни тузиш вақти етди. Бу ҳар қандай эгри йўллар билан қурилиш материалларини қўлга киритиш ва уни пуллаш билан шуғулланувчи текин даромад ишқибозлари йўлига қўйилган мустаҳкам ғов бўлар эди.

В. АБРАМСОН,
Тошкент шаҳар халқ контроли комитети штатсиз қурилиш бўлими мудирининг ўринбосари.

Иш тажрибасидан

Объективнинг кўзи ўткир

Тошкент экскаватор ишлаб чиқариш бирлашмасида мунтазам чиқиб турган сатирик фотогазета хўжасизликка қарши курашда таъсирчан восита бўлмоқда. Корхона халқ контроли группаси азолари томонидан ўтказилаётган рейдларда фотообъектив хизматидан унумли фойдаланилмоқда. Нуқсонлар дарҳол расмга туширилиб, маъмурий бино фойесида ўрнатилган «Халқ назоратчиси» тахтасига осиб қўйилади. Расм тагидаги материалда эса айбдорлар танқид остига олинади. Бу суратлар қайси бўлимга тегишли бўлса, ўша бўлим ёки цех раҳбарлари ушбу камчиликни тузатмагунларича қатъий назорат остида бўладилар.

— Биз авваллари назоратчилар фаолиятига текширишлар сонига қараб баҳо берардик, — дейди бош группа раиси В. Ғамзюков. — Эндиликда қоғозбозликка барҳам бердик. Натижада халқ контроли аъзолари бошланган ишни охирига етказишга ҳаракат қилишмоқда. Бундай ютуққа эришиш осон бўлмади. Биз кадрларни эмас, иш методини ўзгартирдик. Яширишнинг ҳожати йўқ. Илгарилари халқ назоратчилари штаби маъмурият эътиборига кўплаб ташвишли сигналлар юборар, лекин бу нуқсонлар ўз вақтида тузатилмасди. Ишни қайта қуриш бизга нималар берди? Фотостенд ташкил этиб, камчиликларни ошкора танқид тиғи остига олишга қарор қилдик. Бу усул ўз ижобий самарасини берди. Чунки корхонада бундай «ҳурмат»га лойиқ бўлиш ҳаммага ҳам ёқавермасди.

Мана бир мисол. Қуйиш цехи учун зарур маҳсулот — пульвербакилит келтирилди. Қимматли химиявий маҳсулот шундай ҳовлига тўкиб қўйилди. Корхона назоратчилари дарҳол бонг уришди.

Эртасига газетанинг навбатдаги сонида бу хўжасизликда айбдор бўлган кишиларни жавобгарликка тортиш масаласи қўйилди.

Назоратчилар танқиди изсиз қолмади. Қисқа вақт ичида қимматли маҳсулот омборларга ташиб олинди.

Халқ контроли бош группаси бундай рейдларнинг кўпчилигига бош-қош бўлди. Яқинда назоратчилар «Комсомол прожектори» штаби аъзолари билан биргаликда корхона территориясида рейд ўтказишди.

Рейд жараёнида эгасиз металл конструкциялари, унутилган узел, деталлар кўплаб топилди. Уларнинг бир қисмидан ишлаб чиқаришда фойдаланилди. Яроқсиз ҳолга келиб қолганлари қайта ишлашга жўнатилди.

Корхона назоратчиларининг бу иш тажрибаси кўпчиликка манзур бўлди. Жумладан, шаҳар халқ контроли комитети бу корхона назоратчилари группасини Фахрий ёрлиқ билан тақдирлади.

Сўз ва иш бирлиги

Сиз суратда кўриб турган Ф. Аскамов, М. Нуритдинов ва В. Балабановлар шаҳар халқ контроли комитетининг фаолларидир. Улар комитет томонидан ташкил этилган йиғилиш ва семинарларда қатнашиб, муҳокама қилинаётган масалалар юзасидан ўзларининг қимматли фикр ва мулоҳазаларини билдирадилар, ўзаро тажриба алмашадилар. Кўп йиллик тажрибага эга бўлган бу уч назоратчининг ҳар бири узоқ йиллардан бери шаҳримиздаги йирик корхоналарда ташкил топган халқ контроли бош группасида фаолият кўрсатиб келишади.

Ф. Аскамов — «Узгипросельстрой» лойиҳа институти халқ контроли бош группасининг аъзоси, В. Балабанов — граждан авиациясининг 243-авиаремонт заводи назоратчиларининг бошлиғи, М. Нуритдинов эса чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ контроли бош группасига раҳбарлик қилади.

— Ҳозир бутун мамлакатимизда қайта қуриш жадал суръатларда олиб борилмоқда, — дейди бизга В. Балабанов, — Бу муҳим сиёсий ишда актив қатнашиш биз халқ назоратчиларининг биринчи галдаги бурчимиздир. Шуни эътиборга олиб, ўз зиммамиздаги вазифага масъулият билан ёндашаяпмиз. Текширувлар самарадорлигини ошириш учун турли форма ва усуллардан фойдаланяпмиз.

Ушбу фикрнинг исботи учун бир мисол келтирмоқчиман. Йил бошида корхонамиз назоратчилари маҳсулот сифати бўйича катта кўрик ўтказдилар. Характерли томони шундаки, бу сафар завод маъмурияти кўрсатмаси билан эмас, балки ўз ташаббусимиз билан иш тутдик.

Текширувда кўпгина камчиликлар аниқланди. Баъзи маҳсулотлар сифатсиз ишлаб чиқарилаётганлиги маълум бўлди. Халқ контроли бош группаси ушбу нуқсонни бартараф этиш юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Корхонада маҳсулот сифатига эътибор кучайди.

М. Нуриддинов фотоси.

Шаҳар халқ контроли комитетида

Тақсимот қоидалари бузилмоқда

Тошкент шаҳар халқ контроли комитети ўзининг навбатдаги мажлисида «Главташкентстрой»га ва уй-жой қурилиши кооперативларига қарашли уй-жойларни тақсимлаш ва уларни рўйхатга олишда социал адолат принципларига нечоғлик риоя этилаётганлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Сўнгги вақтларда уй-жой қурилиш кооперативларида ва шаҳарнинг бир қанча ташкилотларида уй-жойларни тақсимлаш ва уларни рўйхатга олиш қоидаларига риоя қилиш масаласида бир мунча тартиб ўрнатилганлиги қайд қилинди. Лекин, ҳали кўпгина ташкилотларда гражданларни турар жой олиш учун навбатга қўйиш, ҳужжатларини расмийлаштириш ва уларни ўз муддатида квартираларга кўчиб киришларини таъминлаш борасида ҳамон қонунчиликка хилоф ишлар қилинаётир. Турар жойларни тақсимлаш пайтида кишиларнинг зарур бўлган ҳужжатлари чуқур ўрганилмай, пала-партишликка йўл қўйилмоқда. Баъзан эса турар жойга чинакам муҳтож бўлган кишилар қолиб кетиб, квартиралар унчалик зарурати бўлмаган гражданларга берилмоқда. Ҳатто бундай кишилар орасида ўз уйини «квартирант»ларга бериб қўйганлари ҳам учраб турибди.

«Фрунзевец» уй-жой қурилиши кооперативида (раиси А. К. Гогаркина) гражданларни кооперативга қабул қилиш тўғрисидаги кўрсатма қоидаларига хилоф равишда иш тутилди. Масалан, гражданка З. Ботаевага Жуковский-Павлов кўчалари муюлишида қад кўтарган 4-уйдан икки хонали квартира берилди. Аслида эса З. Ботаева барча санитария нормалари талабига жавоб берадиган ўз квартирасига эга эди.

Шунингдек, бу кооперативда навбатда турганлар рўйхатига гражданин Гольштейннинг номи ҳам қаёқдандир кириб қолган. Бироқ унинг оиласи Пограничний кўчасида жойлашган барча санитария нормаларига жавоб бера оладиган 23-уйда истиқомат қиларди. Айниқса, «Октябрь» уй-жой қурилиши кооперативининг аъзоси Аҳмедованинг фамилияси ушбу рўйхатдан жой олганлиги кишини таажжублантиради.

«Собир Раҳимов» уй-жой қурилиши кооперативига Иброҳимов раислик қилади. Текширувда кооперативга қарашли уйларнинг 8 та квартирасида ўз эгалари яшамаётганлиги маълум бўлди. 13 та квартирада эса ижарачилар истиқомат қилаяптилар.

«Октябрь» уй-жой қурилиши кооперативида ҳам турар жой майдонларини тақсимлаш қоидалари бузилмоқда. Бу ерда қатор гражданларга ноқонуний йўл билан квартиралар берилганлиги маълум бўлди.

«Главташкентстрой»га қарашли уй-жойларни тақсимлаш ишлари текширилганида гражданларни рўйхатга олиш ишларида қатор камчиликлар борлиги аниқланди. Гражданларнинг аризаларини қайд қилувчи дафтар тўғри юритилмайди. Уй-жой шароитини яхшилашга муҳтожларни рўйхатга олувчи дафтар эса фақат текширув вақтидагина очилди. Аризалар ўз муддатида кўриб чиқилмайди. Навбатда турувчиларнинг шахсий делосида барча керакли ҳужжатлар бор, деб бўлмайди.

«Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати бўлинмаларида бўшаган квартираларга ўз вақтида оилалар киритилмайди. Масалан, бу борада 11, 27, 26, 108-уйлардаги бўшаган квартираларни қайд қилиб ўтиш мумкин.

Шаҳар халқ контроли комитети ўз мажлисида ушбу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Айбдорлар эса қилмишига яраша жазоландилар.

З. САМИГУЛЛИН,
Тошкент шаҳар халқ контроли комитети ташкилий бўлимининг мудири.

Куюнчаклик билан ёзилган

Ётоқхона ўз уйингдек бўлса

Аслида текширишни Тошкент область касаба союзлари Советининг рейд группаси вакиллари бошлаб беришди.

— Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти ётоқхоналарида ҳукм сураётган ҳозирги аҳвол бизни жиддий ташвишга соляпти, — деди область касаба союзлари Совети ходими Ғиёс Толипов редакцияга қўнғироқ қилиб. — Энг ажабланарлиси, бу ерда камчиликларни бартараф этиш у ёқда турсин, ҳаттоки студентларнинг ўзлари ҳал этиши мумкин бўлган муаммолар ҳам қўл урилганча қолиб кетмоқда...

5 ва 6-ётоқхона институтнинг шундоққина ёнида. Бу турар жой масканларининг қурилганига эндигина тўрт йил бўлди. Янги ишга туширилганда студентлар севинишган эди. Ёшлар ундаги қулайликлардан мамнун бўлишганди. Аммо орадан бироз вақт ўтдию, янги биноларнинг «қилиғи» чиқиб қолди. Линолеум қўйилмаган ёки кўчган, ётоқхона чала битказилган. Хуллас, у студентлар ҳаловатини бузди. Бу камчиликлар студентларга қурувчилардан «мерос» бўлиб қолганди.

Ётоқхона мутасаддилари билан суҳбатлашдик. Улар ҳақли суратда қурувчилар шаънига аччиқ таъна тошлари ёғдирдилар. Аммо бир нарса бизни ўйлантириб қўйди. Қизиқ, ўша пайтда уларнинг ўзлари қаёққа қарашган экан!

— Ёшларга кўпгина ғамхўрликлар қилиняпти, — деди 6-ётоқхона коменданти Светлана Денисова. — «Ленин хонаси», дам олиш хоналари бор. Қизлар клуби фаолият кўрсатмоқда. Хуллас, ҳар ҳафта у ёки бу тадбирлар билан қизиқарли ўтади.

Студентлар-чи, ана шу муҳим тадбирларнинг чинакам қатнашчиларига айланишаяптими! Яратилган қулайликлардан унумли фойдаланишаяптими! Афсуски, йўқ.

Олий ўқув юртига қарашли ётоқхоналарнинг кўпчилигида жиҳозлар етишмайди. Баъзи хоналардаги стол ва стуллар ҳозирдаёқ ишдан чиққан. Уларнинг яроқсиз ҳолга келиб қолганлигини студентлар бошқалардан сир тутишмоқда.

— Ўтган йили ётоқхонамизда истиқомат қилган битирувчи студентлардан хафа бўлдик, — дейди 5-ётоқхона коменданти Людмила Викторовна куюниб. — Ахир, келтирилган зарарнинг ўрнини ким қоплайди! Стуллар ишдан чиққан, столлар ҳам талабга жавоб бермайди. Бу аҳволдан қачонгача кўз юмамиз! Ахир, студентлар ҳам ўзлари учун қайғуришсин-да.

Людмила Викторовнанинг куюнганича бор. Бунга биз олтита ётоқхонанинг барчасида бўлганимизда иқрор бўлдик. Кўпгина хоналардаги жиҳозлардан яхши фойдаланилмаяпти. Устига-устак ошхоналардаги газ ва холодильникларга ҳам шундай муносабатда бўлинаётганлиги одамни ташвишлантиради. Бу билан биз студентлар зиммасига бор айбни юкламоқчи эмасмиз. Бироқ мавжуд нарсалардан кўз қорачиғидек асраб-авайлаб фойдаланиш уларнинг бурчику!

2-ётоқхонанинг 304-хонасига талабалар ўқишдан қайтган маҳалда кириб бордик. Бу ерда гарчанд уч қиз яшашига қарамай саранжом-саришталикдан асар ҳам йўқ эди. Тартибсиз қўйилган диван каравотлар, сочилиб ётган китоб-дафтарлару чойшаб устига қўйилган пальто ёшларнинг қандай яшаётганлигидан далолат бериб турарди. Қизлар ҳаттоки ўз ўринларини жиҳозлашни ҳам уддалаша олмас экан. Қолаверса, бу ерда дарс тайёрлаш учун ҳам ҳеч қандай қулайлик яратилмаганди. Иситиш тармоқларининг ишламаётганлигидан талабалар жунжикиб ўтиришибди.

Энг оғир аҳволга 4-ётоқхонада дуч келдик. Айни қишнинг қизғин палласи бўлишига қарамай бу ерда ремонт ишлари олиб борилаяпти. Ундан кўзланган мақсад хоналарни ихчамлаштириб, ёшларга қулайлик яратишга қаратилган. Чунки ётоқхонанинг иккинчи ва учинчи қаватларидаги баъзи хоналарда ўн икки нафардан студент яшамоқда. Бу айтишга осон. Аммо уларнинг ўрнига ўзингизни бир қўйиб кўринг, ётоқхонада яшайман дейишга тилингиз борармикин! Ошхоналар тор, кечки овқат тайёрлаш учун навбат кутаётганларнинг узун сафига қўшилиш учун анча вақт ўтказиш керак. Бу бино айнан ётоқхона учун мўлжаллаб қурилмаган. Ҳар бир қаватдаги коридорга икки киши аранг сиғади. Дам олиш хоналари йўқ. Ювиниш хоналари яхши ишламайди. Канализация тармоқлари ишдан чиқиб қолган. Ҳар бир қаватдаги краннинг жўмрагидан чакиллаб сув томиб ётибди.

Институтга қарашли ётоқхоналардаги бу хил камчиликлар рўйхатини яна давом эттириш мумкин.. Аммо энг муҳими бунда эмас. Ҳозирги кунда кундузги бўлимда ўқиётган талабаларнинг 40 процентигина ётоқхоналарда яшашмоқда. Ҳали яна 60 процент студентни жой билан таъминлаш муаммоси институт маъмурияти олдида кўндаланг бўлиб турибди. Шундай экан борларига ҳам хўжасизларча муносабатда бўлишга барҳам бериш вақти етмадимикан! Ахир, институтда республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидангина эмас, мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган ёшлар таҳсил олишади-ку! Уларнинг ота-оналари институт коллективига ўз фарзандларини ишониб «топшириб» қўйишган. Ҳар бир яратилган яхши шароит ота-оналар ишончини оқлаш йўлида қилинган хайрли иш билан баробар. Қолаверса, бу студентларнинг пухта билим олишларини, келгусида малакали кадрлар бўлиб етишишларини ҳам таъминлайди. Бунга эришиш учун эса студентлар ётоқхоналарида туб ўзгаришлар қилиш, муаммоларга узил-кесил барҳам бериш керак. Ана шундагина ётоқхона студентларнинг чинакам иккинчи уйига айланади.

Р. АҲМАДАЛИЕВ,
«Тошкент оқшоми» махсус мухбири.

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Телетайп лентасидан

ДАМАШҚ. Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида Ал-Ҳалил яқинидаги Бани Ан-Наим қишлоғида Исроил босқинчилари ўқидан икки фаластинлик ҳалок бўлган. Рамаллоҳда Исроилга қарши намойишда қатнашган араб йигитига ўқ тегиб, оғир жароҳатланган. Бу ерда олинган хабарларга кўра, Рамаллоҳда Иордан дарёсининг босиб олинган ғарбий соҳилидаги ва Ғазо секторидаги аҳоли пунктларида араблар билан Исроил солдатлари ва полициячилари ўртасида қаттиқ тўқнашувлар давом этган.

Қуддуснинг (араб) шарқий секторида намойишчилар Исроил ҳарбий автомобилларига тош ва ёндирувчи модда солинган шишалар отганлар. Ғазо шаҳрида юқори синф ўқувчилари ва араб олий ўқув юртларининг студентлари миллий байроқлар ва Исроил оккупацияси дарҳол тўхтатилишини талаб қилувчи шиорлар кўтариб чиқдилар. Байт-Хонун аҳоли пунктида, Ғазо секторида одамлар қишлоққа киришга уринган Исроил солдатларини тошбўрон қилдилар. Босқинчилар «жуфтакни ростлаб» қолишга мажбур бўлдилар. Наблус яқинидаги Барака қишлоғида Исроил солдатлари маҳаллий аҳоли намойишини тарқатиб юбориб, бир қанча уйнинг кулини кўкка совурдилар.

Босқинчилар араб аҳолисига қарши заҳарли химиявий моддаларни қўллаётганликлари тўғрисида қўшимча маълумотлар пайдо бўлди. Байт-Амар қишлоғидаги намойишни Исроил солдатлари тарқатиб юбораётган пайтда газдан заҳарланган 10 яшар бола Қуддус касалхонасига келтирилган. Унинг ҳамда ана шу тўқнашувда қатнашган бошқа кишиларнинг бутун баданига шиш тошиб кетиб, уларнинг нафаси қисмоқда.

Қуддусда шаҳардаги барча христиан черковларининг вакиллари баёнот эълон қилиб, унда Тель-Авивнинг босиб олинган ерларидаги туб аҳолига қарши қонли репрессияларини кескин қоралади-лар. «Қўзғолон 50 кундан буён давом этаётганлиги факти, — деб таъкидлашди улар, — бутун Фаластин халқи Исроил оккупациясини рад этиб, бундан буён ҳам ўзининг қонуний ҳуқуқи таъминланиши учун курашаверишидан далолат бермоқда».

* * *

САН-ФРАНЦИСКО. Қўшма Штатларнинг ғарбида Америка—Совет «Тинчлик юриши» тайёргарлик комитети тузилди. Комитет штаб қароргоҳи АҚШда аҳолиси жиҳатидан иккинчи ўринда турадиган Лос-Анжелес шаҳрида жойлашган. Комитет вакили Морган Будроу маълум қилганидек, бу ташкилот икки мамлакат тинчлик тарафдорларининг шу йил ёзда Қўшма Штатларда ва Совет Иттифоқида бўлажак юришига доир амалдаги барча масалалар билан шуғулланади.

АҚШда бу юриш маршрути Шарқ, Ўрта Ғарб ва Ғарбдаги бир қанча районлардан ўтади. «Калифорния қувонч ва меҳмондўстлик билан икки мамлакат урушга қарши ҳаракати активларини кутиб олишга тайёрланмоқда, — деб таъкидлади Будроу. — Биргаликда иккинчи тинчлик юришини ўтказиш ташаббуси штат аҳолисининг турли-туман қатламлари ўртасида ниҳоятда ижобий кутиб олинмоқда».

Фавқулодда ҳолат муддати узайтирилди

КОЛОМБО. Шри-Ланка парламенти мамлакатдаги фавқулодда ҳолат муддатини яна бир ой чўзди. Парламент ишлари министри ва спорт министри Винсент Перера депутатлар ҳузурида сўзга чиқиб, мамлакатнинг бир қанча районларида мураккаб вазият сақланиб қолаётганлиги муносабати билан шундай чора кўрилганлигини айтди. Фақат кейинги ойда тинч аҳолидан, сиёсий ва жамоат арбобларидан 50 дан ортиқ киши экстремистлар қурбони бўлди.

В. Перерани нг таъкидлашича, Шри-Ланкада тинчликни сақловчи Ҳиндистон кучлари Вавуния (Шимолий вилоят), Ампарай, Баттикалоа ва Тринкомали (Шарқий вилоят) округларида Тамил газандаларига қарши ҳужум ҳаракатларини авж олдирмоқдалар.

Фавқулодда ҳолат илк бор 1983 йилнинг май ойида жорий этилган эди.

Объективда—Финляндия

Хельсинкига ташриф буюрган ҳар бир кишига маҳаллий аҳоли савдо ва балиқчилик порти жойлашган пойтахт бандаргоҳини зиёрат қилишни тавсия этади. Бу ерда тоза ҳавода нафас олиш, чағалайлар қичқириғини тинглаш билан бирга шундайгина соҳил бўйида балиқчилар сотаётган Болтиқ денгизи неъматларини татиб кўриш мумкин. Балиқлар ҳар хил усулда тайёрланади. Шуни айтиш керакки, балиқчилар уларни тўрдан олган заҳоти, соҳилга қайтмай туриб тайёрлашга киришадилар. Ноёб балиқ таомлари энг нозиктаъб хўрандаларга ҳам маъқул бўлади.

СУРАТДА: дам олиш куни Хельсинки балиқчилик портида.

Лехтикув — ТАСС фотоси.

ЯХМАЛАККА ҚАРШИ ВОСИТА

Қиш фаслининг ажралмас ва нохуш йўлдоши — яхмалакка қарши қандай қилиб самарали кураш олиб бориш мумкин? Венгриялик мутахассислар ҳозир ана шу муаммо устида иш олиб бормоқдалар. Одатда Венгрия Халқ Республикасида яхмалакка қарши кураш воситаси сифатида туздан фойдаланадилар. Аммо у асфальт ва йўл белгиларини ниҳоят даражада емириб ташлайди, транспорт восталарига жиддий зарар етказади. Айнан шу боисдан ҳам венгриялик мутахассислар туз ўрнида фойдаланиш мумкин бўлган воситани топишга интилмоқдалар. Олимларнинг фикрига қараганда, спирт ишлаб чиқаришда ҳосил бўладиган винас моддасидан ана шундай восита сифатида фойдаланиш мумкин.

Калейдоскоп

КЕМИРУВЧИЛАРГА ҚАРШИ ЖАНГ ОЛИБ БОРИЛМОҚДА

Мана икки юз кундан ошдики, Уругвай граждан мудофааси отрядлари ва ўт ўчирувчилари мамлакат пойтахтида... каламушлар армиясига қарши аёвсиз жанг олиб бормоқдалар. Мутахассисларнинг тахминий ҳисобларига қараганда бир ярим миллион аҳоли истиқомат қиладиган ана шу шаҳарда ҳозир қарийб ўн миллион каламуш бор. Улар ҳатто парламент билан миллий кутубхона биноларини босиб олишган, мамлакат президентининг резиденциясини ошён қилиб олишган.

Халқ анъаналари—халқ зийнати

НАВРЎЗ—ЯНГИЛАНИШ БАЙРАМИ

Наврўзи олам халқ томонидан яратилиб, асрлар оша таъқиқ ва таъқибларга дучор бўлиб, социалистик шароитда қайтадан тугилди. У яна бир қувғинга учраб, аранг жон сақлаб қолди.

Кўп асрлик, халқимизнинг қадимий удуми бўлмиш Наврўзнинг ўрнига Навбаҳор байрамини ўйлаб топиш, нима учун зарур бўлдийкин?

«Дўпписини олиб кел» деса бошини олиб келадиган» журналист, шоирларимизнинг республика газета-журналларида Навбаҳор ҳақида аюҳаннос солишлари халқимизни ниҳоятда ранжитди...

Ўша пайтлар мен бир қанча совет ва партия ходимлари билан гаплашгандим.

Левон Аршакович ОНИКОВ — КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг инспектори:

— Социалистик жамиятда ҳар бир халқ ўз маданияти, ўз миллий байрамларига эга бўлишга ҳақли. Идеология ходимлари ана шу миллий байрам ва анъаналарни ривожлантириб, уларга замон руҳини киритиб, янги коммунистик мазмун билан бойитиб боришлари ва таълим-тарбия ишларининг таъсирчан формасига айлантиришлари лозим.

Биз халқларимизнинг миллий байрам ва анъаналарини ниҳоятда ардоқлаб, уларга путур етказмаслигимиз даркор.

Темур Аъзамович АЛИМОВ — Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари:

— Афсуски ҳали ҳам идеология ходимлари орасида қотиб қолган, ҳар хил кўрсатма ва топшириқларнинг мағзини чақмасдан шошма-шошарлик билан иш кўрувчи, шу орқали ўзларини тадбиркор қилиб кўрсатувчилари учраб туради.

Халқимизнинг миллий анъанавий байрами сифатида қайтадан тикланган Наврўз билан ҳам худди шундай ҳол рўй берди...

КПСС Марказий Комитетининг газетаси — «Советская культура» Наврўз ҳақида жуда тўғри фикр билдириб, ғўр «идеологлар» ва уларнинг калтабин издошларининг афти-ангорларини очиб ташлагани жуда яхши иш бўлди.

Ўз ўтмишини унутган яккам-дуккам ёвуз манқуртлар халқимизни, тарих сўқмоқларида руҳонийлар томонидан диний сарпога ўралган, лекин социалистик жамиятда диний элементлардан ҳоли бўлиб, коммунистик мазмун билан бойиган, коммунистик тарбиянинг қудратли қуролига айланган Наврўздан жудо қилолмадилар. Бинобарин, бу ленинча ошкоралик принциплари кенг жорий қилинаётганлигининг, демократиялаштириш жараёни барча жабҳаларда оширилаётганлигининг, қайта қуриш даврининг самарасидир.

Зеро, К. Маркс айтганидек, «Кишилар ўз тарихини ўзлари яратадилар, лекин улар бу тарихни ўзлари хоҳлаганларича яратавермайдилар. Улар ўзлари танлаб олмаган, балки бевосита мавжуд бўлган, уларга берилган ва ўтмишдан мерос қолган шароитда яратадилар».

Дарҳақиқат, юқоридаги фикрларни таҳлил қилсак, Наврўзнинг келиб чиқиш тарихи унинг ислом динидан анча аввал вужудга келгани, кейинчалик диний тус олгани маълум бўлади. Наврўз халқимиз томонидан доимо Янги йил байрами сифатида нишонланган. Ўрта Осиё халқлари қадимда Янги йилни баҳор кириб келиши билан ҳисобга олганлар. Маълумки, баҳор келиши билан қиш бўйи уйқуда ётган жониворлар, қурт-қумурсқалар, дарахт ва гиёҳлар, умуман, бутун табиат уйғонади — фаслий ривожланиш бошланади. Шарқ халқлари баҳорнинг дастлабки кунларини катта тантана билан ўтказадилар. Ислом дини деярли бутун Шарқни эгаллагандан кейин ислом динини тарғиб қилувчи араб идеологлари халқларнинг турли асрий байрамларига, шу жумладан, Наврўзга ҳам диний тус бера бошлаганлар. Улар халқ орасида муҳаррам ойида Муҳаммад Маккадан Мадинага кўчган, шунинг шукронасига байрам ўтказиш лозим деб, ташвиқот юргизганлар. Наврўзда пишириладиган ҳосил таомлари ҳисобланган сумалак, ҳалимларни ҳам Биби Фотима таоми дея эълон қилганлар. Аммо Наврўз байрами ўзининг моҳият-эътибори билан ҳар қанақа диний тушунча ва одатлардан ҳоли.

Ўрта Осиё халқларида исломдан олдин кенг тарқалган эътиқодлар кўп. Биз бу ўринда халқ орасида мавжуд бўлган мазкур эътиқодларни оқлаш, намуна қилиб кўрсатиш ниятида эмасмиз. Исломдан аввалги шомонлик, аъзайимхонлик, фолбинлик сингари эътиқодлардан ташқари кўпгина эътиқод ва асотирлар ўзининг мазмунан инсонийлиги, соф халқоналиги билан ажралиб туради. Ҳозирда Ўзбекистонда ташкил этилган фольклор-этнографик ансамблларнинг репертуарларида ўша исломдан олдинги эътиқодлар театрлаштирилган ҳолда ижро этилаётганлиги халқ маънавий бойлигининг, эстетик дидининг нақадар гўзаллигидан далолат беради. Масалан, Бойсундаги (Сурхон воҳаси) «Шалола» ансамблида Суст хотин маъбудига бағишланган саҳна бор. Ёмғир маъбудаси бўлган Суст хотин ҳеч қандай диний унсур эмаслиги ўз-ўзидан яққол кўриниб турибди. Бинобарин, қадимий одамлар гўё ёмғир маъбудасига бағишланган маросим ўтказилса қурғоқчилик тугайди, деб ишонганлар.

Ҳар бир халқнинг анъаналари, маросим ва урф-одатлари унинг маънавий маданиятининг таркибий қисми ҳисобланади. Жамият маданияти икки қисмга бўлинади: биринчиси, моддий маданият бўлиб, у жамият тарихий тараққиётининг у ёки бу босқичида моддий бойликларни ишлаб чиқариш ва тақсимлаш соҳасидаги муайян меҳнат кўникмаларининг мазмунини ифода этса, иккинчиси маънавий маданият бўлиб, у инсониятнинг сиёсий, идеологик, ҳуқуқий, фалсафий, ахлоқий, бадиий ва бошқа қарашлари, шунингдек, маориф ва тарбия борасидаги билимларнинг йиғиндисидир. Маданият тарихи шу халқ тарихи билан узвий боғлиқ. Демак, инсоннинг ўзи қанчалик қадимий бўлса, унинг маросим ва урф-одатлари, айниқса, анъаналари ҳам шунчалик қадимий. Шунинг учун ҳам улар тарихий характерга эга. Улар айрим шахслар ва гуруҳларнинг истаги билан боғлиқ эмас, балки меҳнаткаш омманинг меҳнати ва ижтимоий фаолияти жараёнида вужудга келган, шаклланган ва ривожланган.

Зеро, ибтидоий жамоа тузумида ҳали хусусий мулк, кишининг киши томонидан эксплуатация қилиниши, давлат ва унинг ташкилотлари йўқ даврда — у ёки бу масалани ҳал қилишда мазкур уруғ ёки жамоада илгари қандай одат бўлса, шунга қараб иш тутаверилган.

Кишилик тараққиётининг бу даврида анъана, маросим ва кишилик урф-одатлари барчага баробар эди, уларга бир хил риоя қилинар эди. Зотан, мазкур даврда кишилар ўртасида социал антогонизм йўқ эди. Анъана, маросим ва урф-одатлар ўз вақтида табиат кучларига қарши курашда, инсоннинг энг яхши фазилатларини такомиллаштиришда, жамоат куч-ғайратини уюштиришда муҳим аҳамият касб этган. Айрим маросим ва урф-одатлар вақт ўтиши билан бутунлай йўқолиб кетади, бошқалари эса сақланиб қолади. Социализмда ҳар бир халқнинг прогрессив маросимлари, урф-одатлари ва анъаналари сақланади, янги мазмун билан бойийди.

Ҳар бир халқ фақат шу халққа хос маросим, урф-одат, ахлоқ ҳамда анъаналарга эга бўлган ва ҳозирда ҳам эгадир. Айни пайтда шундай маросим ва урф-одатларга ҳам эгаки, улар ирқий ва миллий белгиларидан қатъий назар бошқа халқларга ҳам хосдир. Наврўз байрами Ўрта Осиё халқлари орасида қай тарзда нишонланиб келингани фикримизга ёрқин далил бўла олади.

Наврўз маълум даврда диний тус олганига қарамай, халқимизнинг миллий анъанаси эканлиги учун ҳам олтмишинчи йиллардан бошлаб баҳор байрами — гул байрами, меҳнат байрами сифатида кенг нишонлана бошланди. Бу байрамда республиканинг қишлоқ районларида дала ишларининг янада жонлантирилиши, ёшларнинг ашула байрамлари, турли завқу-шавққа тўла халқ ўйинлари, аскиябозлик, жозибадор лола сайллари ва сумалак, ҳалим пишириш кабилар бўлғуси хосилни бунёд этишда меҳнат активлигини янада оширишга хизмат қилди. Шаҳар жойларда эса боғ-роғлар, ариқ-зовурлар, йўлка ва ҳиёбонлар тартибга солиниб, умумхалқ ҳашари уюштирилиши меҳнаткашларни, айниқса ёшларни тарбиялашга салмоқли ҳисса қўшди. Улкан ҳашарда ёшу-қари, турли миллат вакилларининг қатнашуви кишилар орасидаги инсоний туйғулар — биродарлик, ҳамдардлик, бир-бирига меҳр-оқибат ҳис туйғуларини кучайтирди, халқлар дўстлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилди.

Наврўз байрамида барча аҳолининг маҳалла ва қишлоқларда бир жойга тўпланиши омма орасида таълим-тарбия ишларини олиб бориш, умуман, идеология ишининг самарадорлигини оширишга яхши хизмат қилди.

Чунончи, Ургут тоғи этакларида шу атрофда яшовчи 15—20 минглаб аҳолининг йиғилиб баҳор байрами, меҳнат байрамида қатнашуви партия олдида турган долзарб вазифаларни кенг меҳнаткашлар оммасига етказишда яхши самара берди.

Наврўз байрамининг оммавий ўтиши Фарғона водийсида, Сурхондарё ва Хоразм воҳаларида, Тошкент областининг шаҳар ва қишлоқларида, айниқса кенг тус олди.

Наврўз маросими прогрессив халқ байрами бўлгани учун ҳам унга эътибор бериш, янада ривожлантириш, такомиллаштириб бориш катта самаралар беришига ҳеч шубҳа йўқ.

Ш. МИРАЛИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

ХУШХАБАРЛАР

«Баҳор» деб аталган ошхона мебели туркуми кичик квартираларга мос тушади. Бу мебелни Тошкентдаги «Комфорт» бирлашмаси технологлари ишлаб чиқдилар. Одатдагиларидан ихчам бўлган бу анжомлар ҳар қандай ошхонага сиғиб, уни безатади. Бутуниттифоқ «Мебельпром» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари бу янгиликни кўплаб ишлаб чиқаришга «оқ йўл» тиладилар.

* * *

«Узместпром» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги корхонаси бўлган тажриба заводида дастлабки буюртмалар бажарилди. Завод республика пойтахтида жойлашган. Бу корхона лойиҳада белгиланган қувватга эришилиши билан 4 миллион сўмлик ностандарт асбоб-ускуналар ва мосламалар ишлаб чиқаради. Бу эса Ўзбекистон маҳаллий саноат корхоналарига янги маҳсулотларни ўзлаштириш муддатини анча қисқартириш имконини беради.

Кооператив ўқитувчиларга ёрдам бермоқда

Тошкентдаги «Глобус» кооперативида тайёрланган ранг-баранг плакатлар республика мактаб ўқувчиларида турли касблар ҳақида яққол тасаввур ҳосил қилади, уларнинг ўз кўнгилларига ёққан мутахассисликни танлаб олишига ёрдам беради. Кооператив мактабларда ўқитилаётган «Ишлаб чиқариш асослари ва касб танлаш» янги дарсларида фойдаланишга мўлжалланган бундай плакатларнинг дастлабки туркумини босмадан чиқарди.

Кооператив Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ҳузурида ташкил этилди. У республика мактаблари учун рус ва ўзбек тилларида кўргазмали ўқув қўлланмалари ҳамда жиҳозлар тайёрлаб чиқаради. Кооперативда кўп йиллик амалий иш стажига эга бўлган педагоглар, тажрибали полиграфиячилар, рассомлар ишлашмоқда. Собиқ ўқитувчи, ҳозирда пенсионер Ориф Хакимович Каримов унга бошчилик қилмоқда.

— Бундай кооперативнинг пайдо бўлиши — давр тақозосидир, — дейди Маориф министрлиги республика ўқув-методика кабинети мутахассиси И. Худойқулов. ЎзТАГ мухбирига — Республика мактабларида ўтказилаётган ислоҳот таълимнинг кўргазмали воситаларидан имкони борича кўпроқ фойдаланиб, дарс беришнинг янги формаларини талаб этмоқда. Ҳозир кўпинча шундай бўлмоқда: давлат нашриёти ёки босмахонасида кичик бир методик қўлланмани тайёрлаб, оммавий тиражда босиб чиқариш учун камида бир йил, баъзида эса икки-уч йил кетаяпти. Бу вақт ичида улар кўп ҳолларда эскириб қолаяпти.

Шунинг учун ҳам халқ маорифини қайта қуриш давомида педагоглар учун зарур бўлган қўлланмаларни, янги мактаб жиҳозларини жуда қисқа муддатларда чиқариш мақсадида кооператив тузилди. Энг қизиғи шундаки, кооператив чиқарадиган қўлланма ва жиҳозларнинг деярли барчаси жойларда ишлаётган амалиётчи педагогларнинг таклифларига биноан бажарилади.

«Глобус» кооперативи эндигина чинакамига иш бошлаяпти. Кооператив аъзолари ўз маҳсулотлари турларини кўпайтириш ниятидалар. Ҳозирнинг ўзидаёқ бошланғич синфларда ўқитиладиган меҳнат дарслари учун «Ҳавфсизлик техникаси қоидалари» қўлланмаси ўзбек тилига таржима қилиниб, нашрга тайёрлаб қўйилди. Махсус мактаблар дарсликларига оид қўлланмалар ишлаб чиқилмоқда.

А. ИВАНОВА,
ЎзТАГ мухбири.

Бу гулшан ичраки йўқтур
бақо гулига сабот,
Ажаб саодат эрур
чиқса яхшилик била от.

Алишер НАВОИЙ.

Қари бор уйнинг зари бор

Ақли қаймоқ, сўзи доно кексалар ҳақида шундай ажойиб ибора бор. Ҳар биримиз яна шуни юракдан ҳис этамизки, зару-жавоҳирлар инсон қадри олдида ҳеч гап эмас. Ақлли қарияси бор уйнинг жуда бебаҳо хазинаси бор деб баҳоласак айни муддао бўлади. Зеро, қарияларнинг ўгит-насиҳатлари, маслаҳат ва йўл-йўриқлари, чиқарган хулосаларининг аксарияти тўғри бўлади, чунки уларнинг кўзи пишган, ҳаёт тарозусида такрор-такрор тортилавериб, турмуш синовларидан ўтавериб тобланган, қайрилган хулосалардир. Шунинг учун ҳам доно халқимиз: «Қари билганни — пари билмас» деб нақл қилишади. «Ҳақиқий ҳаёт эллик ёшдан кейин бошланади, — деб ёзган адиблардан Уильям Бок. — Бу ёшда одам чинакамига пишиб етилади, бошқалар ўрнак олса арзигулик хислатларга эга бўлади, бировларга сабоқ бўладиган нарсаларни тушуниб етади».

Шундай экан, ақл хазинасининг ижодкорлари бўлмиш қариялардан ана шу ҳаёт неъматларини ҳар бир киши, айниқса ёшлар сингдириб олишлари жуда зарурдир. Бу неъматлар шундай хусусиятларга эгаки, у турли кўнгилсиз воқеалардан асрайди, янглишишдан, хатолардан сақлайди. Ундан баҳраманд бўлган кишиларга ўзининг ёрқин йўлларини кўрсатиб, ширин-шакар мевалари билан сийлайди. Саришталик ҳам, босиқлик ҳам, вазминли-гу донолик ҳам, ҳамма-ҳаммаси уларда жамулжам. Шундай экан, қарияларнинг ҳурматини жойига қўйиш, уларни эъзозлаш даркор.

Қадрдон бир танишимнинг отасининг етмиш ёшларини нишонлаш тантанасида қатнашганимда, бизда ҳар бир инсон, айниқса кексалар ғоят қадрланишига, улар катта эъзоз топганларига яна бир бор имон келтирдим. Шу кечада отахоннинг Улуғ Ватан уруши йилларида фашист газандаларига қарши курашгани-ю, етти марта яралангани-ю, ҳукумат томонидан тақдирлангани ҳам, урушдан кейинги ибратли фаолиятлари ҳам, 14 фарзанднинг отаси ва 60 дан ортиқ набиранинг бобоси эканлиги ва ҳоказо-ҳоказолар ҳақида жўшиб гапирилди. Иккинчи группа Улуғ Ватан уруши инвалиди бўлишлигига қарамасдан ҳамон эл-юрт ташвишида эканлиги қайд этилди. Аммо кеча қаҳрамонидаги оддийлик, самимийлик, нигоҳларидаги беғуборлик, нур таратаётган очиқ чеҳралари даврага ўзгача маъно бағишлаб турибди. Отахонга тикилар эканман, бир алломанинг: «Кексая олиш—санъат, унга ҳамма ҳам муяссар бўлавермайди», деган сўзлари хаёлимдан ўтди. Биз шоҳид бўлган кечанинг қаҳрамони кексалик санъатини мукаммал эгаллаган, аниқроғи бекаму кўст нуронийлик насиб этган.

Отахоннинг тўнғич ўғли меҳмонларга мурожаат қилиб шундай деди:

— Ҳар қандай оталар сингари дадамизнинг бизларга қилган хизматлари буюк ва беқиёсдир. Биз фарзандлар учун оталарнинг қариялилиги, уларнинг нуронийлиги ажиб маъно ва мазмун касб этади. Уларнинг ана шу нуронийлигида олам-олам маъно бор. Мана, бошқа томонларини қўяқолайлик, биргина дадамнинг сержин, нуроний чеҳраларига боқиб ўйга толаман. Уларнинг ҳар бири бамисоли жонли тарихдир. Биринчи ажин — жон олиб, жон берган фронт қийинчиликларидан гувоҳлик бераётгандир, балки. Иккинчи ажин — урушдан вайрон бўлган хўжаликни тиклаш учун кечани-кеча, кундузни кундуз демай қилинган сурункали меҳнатдан шоҳидлик бераётганмикин? Учинчи ажин — бирдан икки фарзандини қандайдир касалга чалиниб қолган пайтдаги касалхонадаги ташвишлари изидир, балки. Тўртинчиси — фарзандларидан бирининг диссертациясини ҳимоя қилиши «бесабаб» чўзилиб кетганлигидан таъсирланганлиги «мевасидир», балки. Бешинчиси — олтинчи ўғлининг Ватан олдидаги интернационал бурчини адо этиш вақтидаги кечинмаларининг натижасидир, балки. Эҳе, барча кечинмаларини ва хизматларини, ғаму-ташвишларини санаш анча мушкул. Ҳа, отамизнинг босиб ўтган умрлари ана шундай сермазмун, сермаъно!...

Ўғилнинг бу сўзлари юракларимизни жимирлатиб, дилимизда ширин орзу-умидлар уйғотиб юборди. Ота ниҳоятда бахтиёр эди.

Фарзандлар учун ота жонли қомус, йўлчи юлдуз, доно маслаҳатчи, қийинчиликларида энг биринчи кўмакдош, зафарларидан энг биринчи қувонувчи хокисор. Эҳе, қисқаси энг катта давлатдир. Ота меҳри — фарзандлар учун мисоли қуёш. Фарзандлар ана шу қуёш зиёсидан баҳра олиб, етук инсон бўлиб етишадилар. Бундан атрофдагилар ҳам, жамиятимиз ҳам манфаатдордир.

Дарҳақиқат, жамиятимиз покланаётган ҳозирги даврда пур-ҳикмат, донишманд кекса авлоднинг ёрдами жуда муҳимдир. Ветеранлар қайта қуриш жабҳаларида партиямизга ўз ёрдамларини аямаяптилар. Уларнинг бой ҳаётий тажрибалари қайта қуриш шароитида жуда қўл келмоқда.

Мусақул УСМОНОВ,
Халқлар Дўстлиги орденли Тошкент халқ хўжалиги институти КПСС тарихи кафедрасининг ўқитувчиси, тарих фанлари кандидати.

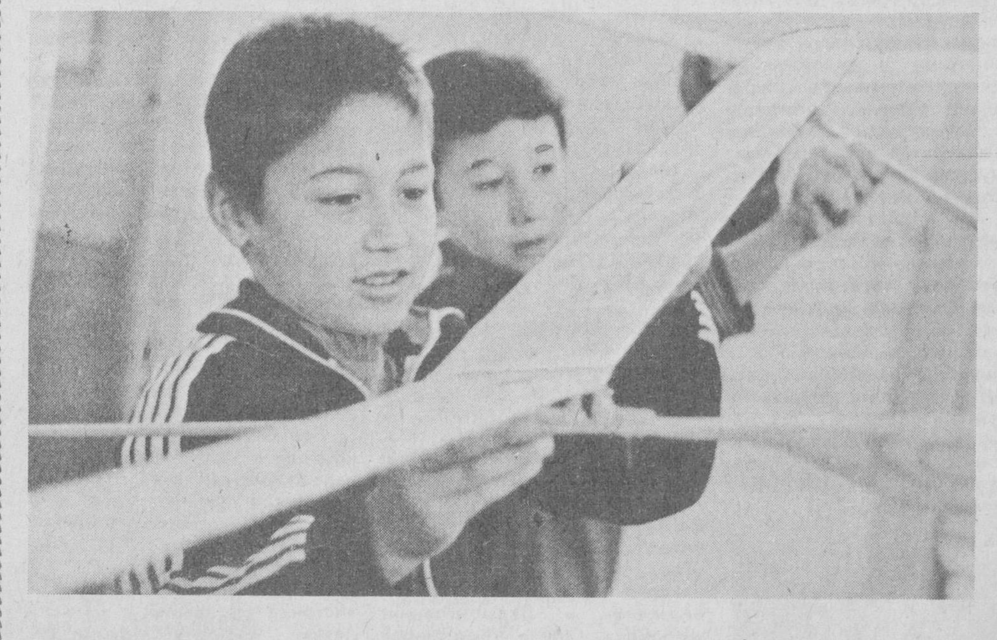

Шаҳримиздаги марказий ёш техниклар станциясининг авиамоделчилар тўгарагига ўқувчилар қизиқиш билан келишмоқда. Тўгарак аъзоларидан Эркин Икромов ва Юнус Исомовлар моторли авиамодель ясаб, шаҳар бўйича мусобақада мукофотга сазовор бўлишди.

СУРАТДА: авиамоделчи Эркин Икромов ва Юнус Исомовлар ўзлари ясаган моделларни кўздан кечиришмоқда.

Р. Альбеков фотоси.

Сут ҳам қуруқ бўладими?

Дунёда энг азиз неъматлардан бири сут. Сутдан жуда ҳам кўп истеъмол маҳсулотлари тайёрланади, парҳез таомларни ҳам аксарият сутли овқатлар ташкил қилади. Янги соғилган сутни айтмайсизми, уни ичган одам ўзини жуда ҳам енгил ва бардам ҳис этади. Шуниси ачинарлики, бу лазиз маҳсулотни ҳатто холодильникда ҳам узоқ вақт сақлаб бўлмайди. Янги соғилган сутда лактеин деб аталувчи турли микробларни зарарсизлантирувчи моддалар мавжуд. Шу моддаларнинг ҳаво таъсирида кучи тезда қирқилиши туфайли уни қайнатиб қўйганда ҳам, холодильникда 3-4 кундан ортиқ сақлаб бўлмайди. Чунки сут ўз таркибий хусусияти билан озиқ моддага бой бўлган маҳсулот бўлиб, ҳаводан тушган бактериялар кўпайишига жуда қулай муҳит ва шароит ҳисобланади. Шу сабабли пастеризация қилинган сут ҳам вақт ўтиши билан тезда ивиб қолади.

Шуни айтиш керакки, соғин сигирлар табиийки, кўкламдан бошлаб барра, яшил ва серсув ўт маҳсулотлари билан боқилгани сабабли суткалик норма сутини кўпайтира бошлайди ва сут кўпайган сари уни сақлаб туриш иссиқ кунда янада қийинлашади. Аммо сутни узоқ муддат сақлашнинг бирдан-бир йўли, уни қуритиб порошок ҳолига келтиришдир. Қуритилган сут биринчидан, ихчамлашиб жуда ҳам оз жой эгаллайди, айниқса, бу туристлар, геологлар ва шуларга ўхшаш сафарга чиқувчилар учун жуда ҳам қулайдир. Иккинчидан, уни суюлтириш учун сув бўлса бас. Қуритишда турли эҳтиёт чоралари кўрилганлиги сабабли бундай усул билан суюлтирилган сут ҳамма фойдали витаминлар ва оқсил моддаларни ўзгаришсиз сақлайди.

Аммо қуритилган сут устига қайноқ сув солиб бўлмайди, чунки қайноқ сув порошок сут устини елимсифат берч кўринишга келтириб, сув билан батамом аралашиб кетмайди. Шу сабабли керакли миқдор порошок сутни олиб устига бир оз совуқ сув солинади ва яхшилаб ёғоч қошиқ билан аралаштириб турган ҳолда сув оздан-оздан қўшиб борилади, қуруқ сут массаси атала ҳолга келганда керакли сувнинг қолганини қўшиб аралаштириб юборилади. Кам сув солинса қуюқроқ, кўпроқ солинса суюқроқ сут ҳосил бўлади. Бу сутни қайнатиб исталган мақсад учун ишлатиш мумкин.

Уйғун АБДУЛЛАЕВ,
химия фанлари кандидати.

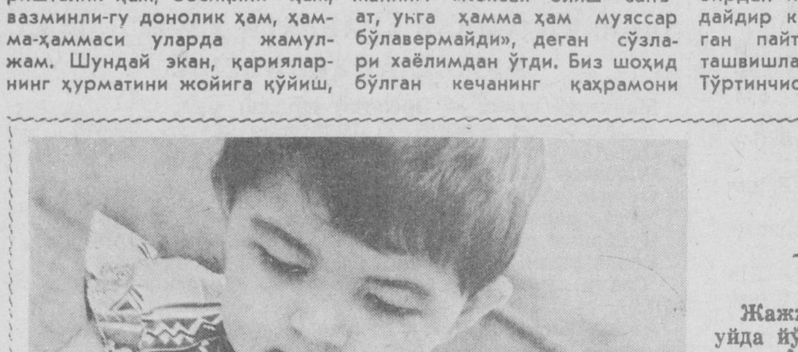

Бувижон, ўқиб беринг

Чимёнда

Чиққанмисизи қиш пайти,
Ҳеч Бўстонлиқ томонга!
Армонингиз қолмайди,
Гар борсангиз Чимёнга.

Якшанба кун эрталаб
Дадам: Қани тур! — деди.
Бўлсанг агар қорталаб
Мен билан тез юр! — деди.

Қалин кийиб иккимиз
Сайр қилдик у ёққа.
Қояда сумалак муз
Ҳусн берарди тоққа.

Тоғда, пастда, ҳар ёнда
Ётар оппоқ-оппоқ қор.
Осмонўпар Чимёнда
Қишнинг ўзга гашти бор.

Аввал ўйнаб қорбўрон,
Кейин коньки отдик биз.
Бўрон турган чоғида
Жичча совуқ қотдик биз.

Термосдаги иссиқ чой
Яйратди танамизни.
Сўнгра танлаб силлиқ жой
Ҳайдадик чанамизни.

Кечга қадар қор ўйнаб,
Мазза қилиб қайтдимиз.
Қишнинг мадҳини куйлаб
Минг раҳматлар айтдимиз.

Фақат олгандим қарзга
Қолиб кетди чанамиз.
Ҳожати йўқ аразга,
Келамиз-ку яна биз.

Чанғи сири

Агар пухта ўргансанг,
Учиш яхши чанғида.

Кўзга чалиниб аранг,
Қор тўзонин чанғида.

Кетарсан ерга тираб,
Ҳасса каби таёғинг.

Қолсанг ҳамки ҳансираб,
Тўхтамас ҳеч оёғинг.

Аввал чиниқ, учгил оз,
Машқ бошланган маҳали.
Қанча тўсиқ поёндоз —
Олдинда турар ҳали.

Бўлмаса соғлом юрак,
Чиқа кўрма сафарга.
Ҳар ишда режа керак,
Машқ кафилдир зафарга.

Нишон олиб чўпларни,
Сўнг айланиб ўтавер.
Доғда қўйиб кўпларни
Маррага тез етавер.

Наримон ОРИФЖОНОВ.

Болалар сўзлаганда

ОШПАЛОВ

Жажжи Моҳирўй адаси уйда йўқлигини кўриб:

— Адам қанилар? — деб ҳархаша қилиб қолди.

— Аданг чойхонага ошга кетдилар, — деди ойиси.

— Нега адамга ошпалов қилиб бермайсиз, — деб ойисидан хафа бўлди у. — Ошпалов қилиб берганизда, адам чойхонага кетмас эдилар.

УЧБУРЧАК

Моҳирўй. — Ойижон, бугун синфда «учбурчакни» ўтдик.

Ойиси. — Учбурчак қанақа бўлади, қизим?

Моҳирўй. — Сиз сомса қиласиз-ку, шунақа бўлади.

МУШУК

Моҳирўй шамоллаб ётганида, касалини шундай тасвирлади:

— Ойижон, ичимга мушук кириб олганми, нуқул хуриллаяпман...

ТУФЛИ

— Оёғимни ечсам, майлими, ойижон?

— Нима қилди, болам?

— Оёғим қайнаб кетди-ку, — деб жавоб берди Санжар.

ЁМҒИР

Санжар биринчи марта ёмғирни кўриб, ҳаяжонда сўради:

— Ойижон, осмонни ким йиғлатвотди?

Офтобхон УМАРХЎЖАЕВА,
А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтининг илмий ходими.

Турмуш чорраҳаларида

Гўдакнинг қалби ғунча

Хизмат юзасидан азим шаҳар — Тошкентга тез-тез келиб тураман. Бу гал ҳам шаҳарга тушиб бир воқеанинг шоҳиди бўлдим. Метронинг «Пахтакор» бекатидан Кўкча гузари томонга борадиган бўлиб, станцияда автобусга чиқдим. Салонда шунақаям йўловчи кўп эдики, гўё муштлаб тиққандай. Хадрадан яна йўловчилар чиқишди. Манзилга елкалашиб бўлса ҳам боришга азму-қарор қилдик... Бир пайт ҳавонинг димлигиданми ёки ўзини эркин тутолмаганиданми, эшик ёнида турган ёшгина аёлнинг боласи йиғлагандан йиғлайвериб ҳаммани хуноб қилиб юборди. Менинг ёнимдаги ёш-яланглар бошларини хам қилиб ўтиришларига бардошим чидамади. Болали аёлни чақириб жой бериб, ўзим тик турдим. Ёшим бир жойга бориб қолгани учунми, оёғу белимдаги радикулит хуруж қилишини бошлади...

Бола эса тўлғона-тўлғона ўзини ҳар томонга ташлаб йиғларди. Она аввалига дўқ урди, бола ҳадеганда кўнавермади. Кейин у юзи билан бу юзига аччиқ-аччиқ шапатилади, бўлмади. Бола бечора йиғи аралаш мунчоқ кўзлари билан атрофдагиларга илтижоли боқарди. Аксига олиб автобусимиз ҳам «йўтала-йўтала», қалқиб-қалқиб тошбақа юриш қиларди. Ҳаммом ёнидаги бекатдан чиққан оқ плашли аёл сурила-сурила қаторимизга келиб туриб қолди. Болакайнинг йиғиси бир дақиқа сўнгандай бўлди-ю, кейин йиғи ноласи яна авжига чиқди.

Она боласини овутишга ўтди.

— Ана! Опанинг уколлари бор экан, ҳозир сени «пунг-пунг» қилади. Опаси, уколлариззи олинг!

Оқ плашли аёл норози нигоҳ ташлади-да, терс бурилиб олди. Бола эса «музикасини» яна кўтариб юборди. Она тутоққанича: «Анови бобо ёмон. Пичоғи бор экан, ка-атта! Этийми, қулоқларингни пиғ қилсин? — деди мени кўрсатиб. — Йиғласанг ҳозироқ қулоқларинг пиқ бўлади. Пичоғийиз бор-а, бобоси?»

Онанинг бу гаплари суяк-суягимни зирқиратиб юборди. Бу кичик лавҳа хотирамдаги бир воқеани эсга туширди.

...Бундан олти йил олдин ота-бола марказий район касалхонасида даволанишимизга тўғри келди. Палатамизда тўрт бемор бўлиб, иккитаси уруш қатнашчилари. Иккитаси биз: ота-бола эдик. Бўлим мудири, СССР соғлиқни сақлаш аълочиси, медицина фанлари кандидати Шавкат Қосимов операция қилинган ўғилчамни кўриш учун палатага тез-тез кириб турар, бўш вақти бўлса, бизга ҳаётда учраган қизиқ-қизиқ воқеаларни айтиб берарди. Бир суҳбатимизда Шавкат ака: «Нега оналар ўз болаларини ёшлигидан қўрқитиб, қўрқоқ қилиб ўстиришади?» — деб қолди. «Нима учун ундай дейсиз?» дедим саволга савол билан.

— Эшитинг бўлмаса, — деди бош жарроҳ, Ш. Қосимов ҳикоясини бошлаб. — Бир куни касалхонага ёш болани онаси билан бирга олиб келишди. Қарасам, боланинг қулоғи йўқ, қон оқаяпти. Онаси латтага ўралган нарсани қўлимга тутқазди. Бу боланинг кесилган қулоғи эди. Зудлик билан операцияни бошладик. Ювиб-тозалаб, қулоқни жойига ўрнатдик. Бола тузалиб чиқди.

Суриштирсам, она йиғлаган боласига «қулоқларингни қирқиб ташлайман», деса, болакай шартта йиғидан тўхтаркан. Кунларнинг бирида ўша она кенжатойини ухлатибди-да, қараб туришни каттароқ қизига тайинлаб, ишга кетибди. Бир маҳал бола уйғонибди. Ҳадеганда она кўринавермагач, бола уввос солиб йиғлай бошлабди. Опаси у-бу берса кўнмабди. Охири отасининг ўткир пичоғини топиб келиб, укасининг қулоғини қирқиб ташлабди. ...Онаси келиб қараса, ҳаммаёқ қоп-қора қон эмиш.

— Во-о-о-ой!! Нима қилиб қўйдинг буни, жувонмарг! — деб жаҳл билан бақирибди қаршисидаги қизига.

— Сиз доим укаларимга «йиғлайверсанг қулоқларингни қирқиб ташлайман» дердингиз-ку. Укам уйқудан туриб йиғлайверди-йиғлайверди... Шкафдан пичоқни олиб қулоғини қирқдим-да, — дебди ранги қув ўчиб йиғлаганича қиз...

«Қуш уясида кўрганини қилади», дейди халқимиз. Мана, онанинг билиб-билмай айтган «ҳукм»и боласи томонидан «ижро» этилган. Боланинг тақлидчанлиги унутилган жойда шундай тасодифлар ҳам учраб туради.

Кўпинча ёш оналар, ҳатто кўпни кўрган бувижонлар ҳам ўзларининг тинчини кўзлаб, бола қалбига қўрқоқлик туйғусини сингдиришга уринадилар. Йўргакдаги норасида ҳадеганда ухлайвермаса «Ана, бўжи келаяпти. Ойнага қара-чи, нима турибди экан. Ухламасанг, шайтон келиб сени қопига солиб олиб кетади», дея қўрқитишгани қўрқитишган.

Ҳар бир ота-онанинг, қолаверса Ватанимизнинг олтин бойлиги — фарзанд. Бир парча гўштни балоғат бўсағасига олиб чиқишида онанинг тарбияси, унинг ўгити бебаҳо! Гўдак қалби эса ғунча. Шунинг учун болалар тарбиясида оналарга биргина хитобимиз бор:

Болаларни ёшликдан ҳар хил гаплар билан қўрқитманг, онажонлар!

Тиллабек МИРЗААҲМЕДОВ,
Оққўрғон районидаги Вотинцев номидаги колхозда истиқомат қилувчи ўқитувчи.

Санъатимиз заҳматкашлари

Мени етаклади ёшлик, эҳтирос...

Санъаткор — орзулар юртининг фаол граждани. У бу диёрнинг баланд чинорларию ғунча-гулларининг посбони. Кўзи олам қадар, муштдек юраги ҳамиша сергак бўлиб, виждон қопқасини тез-тез қоқиб туради.

Кўкси ҳамиша уйғоқ бўлган даҳо санъаткор Гёте бундай эътироф этган эди:

Фароғат мен учун бўлди бекадр,
Ўртамадим, уни йўқотсам, бағиш,
Мен истак отини тинмай қистадим,
Истагимга етдим, яна истадим.
Мени етаклади ёшлик, эҳтирос...

...Томошабинлар ўн йиллар бурун ўзбек телевидениеси орқали Гётенинг «Фауст» фожиаси бўйича намойиш қилинган телеспектаклни яхши эслашса керак. Шоир Эркин Воҳидов маҳорат билан ўгирган бу шоҳ асар режиссёр Ҳамид Қаҳрамоновнинг программ спектаклларидан бири эди.

Гёте «панжасига панжа урмоқ» ундай-бундай санъаткорларнинг қўлидан келмайди. Бу ўта мураккаб ва рамзий ифодаларга бой фожиа олдида не-не режиссёрлар ўзини йўқотиб қўйишган. Ҳаттоки дунё мамлакатлари театрларида бу асар ниҳоятда кам саҳналаштирилган эди. Чунки баркамол трагедияни муносиб талқин этиш учун режиссёр салоҳиятидан ташқари ижрочиларнинг айрича эҳтироси зарур. Лўнда қилиб айтганда, бир дард билан «оғриш», гётеона чуқурликни юзлаб кўз бир нигоҳга айланиб кўра олиши керак эди. Яхшики шундай ҳаммаслаклар топилди. Роллар тақсимланиб, режиссёр кабинетида хатти-ҳаракатлар таҳлили, тарихий шарт-шароит тафсилотини ўрганиш жараёни бошланди.

Бироқ... телевидение раҳбарлари «Фауст» фожиасини ҳатто Москвада ҳам саҳналаштиришга журъат этишолмаяпти деган ишончсизлик билан спектакль устидаги ишни тўхтатиб қўйишди.

Яна бироқ... Режиссёр ва актёрлар «Фауст» ишқи билан шундай «оғришган» эдики, уларнинг шаҳдини тақиқлар тўхтатолмасди. Улар ярим тунгача ишлаб, кичик хоналарда репетиция қилиб бу улкан асарни иштиёқ ўтида «пишиписишди». Хайриятки ҳамфикр операторлар ҳам топилди. Дам олиш кунлари, баъзан ишдан кейин спектакль видеога ёздирилди. Сўнгра телевидение раҳбарлари ва бадиий советга бир неча ойлик заҳматлар меваси бўлган «Фауст» спектакли ҳавола этилди. Спектакль барчага маъқул бўлди. Аввал бу ишнинг ижобий якунига мутлақо ишонмай юрган кишилар «офаринбозлик» қилишди.

Фауст Ёқуб Аҳмедов ва Мефистофель — Теша Мўминовлар баҳси телеспектаклнинг қизил ипидир. Адолат ва ёвузликнинг бу тўқнашуви ҳамма замонлар ва маконларга мансуб бўлгани учун томошабинлар эътиборини ўзига тортди. Маҳорат билан ўйналган икки роль ҳар икки актёр ва режиссёрнинг қувваи иқтидорлари чексиз эканлигини кўрсатди.

Гарчи Ҳамид Қаҳрамонов яна ўнлаб маъқул асарлар қўйган бўлса ҳам «Фауст» унинг бош спектакли бўлиб қолди.

Ҳамид Қаҳрамонов Ғафур Ғуломнинг «Ёдгор», Саида Зуннунованинг «Меҳр» ва бошқа ўнлаб ўзбек авторларининг асарларини саҳналаштирган бўлса ҳам режиссёрнинг дўстлари ва ҳамкасблари ҳазиллашиб уни «ўзбекча асар қўймайдиган режиссёр» деб аташади. Албатта, бу гапни ижобий маънода айтишади. Чунки, у ўзбек телевидениесида ҳаммадан кўра кўпроқ чет эл ва рус авторларининг дурдона асарларини экранга олиб чиққан.

Байроннинг «Манфред», Виктор Гюгонинг «Қиролнинг дил хуши», Рабиндранат Тагорнинг «Сўнгги достон», Стендалнинг «Ванино Ванини», Проспер Мерименинг «Осмон ва дўзах», «Матео Фальконе», Пушкиннинг «Лўлилар», «Қизғанчиқ рицар», «Тош меҳмон», «Евгений Онегин» «Мис чавандоз», «Анжело», Лермонтовнинг «Иблис», Агата Кристининг «Қопқон», Максим Горькийнинг «Макар Чудра», «Хонзода», «Қиз ва ўлим», Чеховнинг «Қора монах», Александр Фадеевнинг «Ёш гвардия» ва бошқа ўнлаб спектакллар шулар жумласидандир.

Виктор Гюгонинг «Қиролнинг дил хуши» трагедиясидаги (Эркин Воҳидов таржимаси) таниқли саҳна санъати устаси Ҳамза Умаров ижро этган масхарабоз роли томошабинларга жуда манзур бўлган эди. Оддий одамнинг мураккаб фожиаси, шоҳ саройининг тўрттала устуни ҳам ерга эмас, фитнага ўрнатилганлиги машҳур актёр ижроси ва режиссёр Ҳамид Қаҳрамоновнинг ўзига хос талқини орқали равшан ифодасини топди.

Истеъдодли артист Шуҳрат Расуловни Муқимий номидаги республика Давлат музикали театри ва айни пайтда Абдулла Қаҳҳор номидаги республика сатира театри саҳналарида яратган роллари орқали асосан комик актёр сифатида томошабинлар яхши билишади. Байроннинг «Манфред» фожиасида ўн йиллар бурун Расулов яратган Манфред образи бу актёрнинг драматик иқтидор эгаси эканлигини кўрсатган эди. Афсуски, бу роль актёрнинг драматик йўналишда яратган етук ва ягона роли бўлиб қолмоқда.

Бир неча кун бурун Ҳамид Қаҳрамоновни телестудияда терлаб-пишиб ишлаётганида учратиб қолдим. У Маяковскийнинг «Ҳаммом» сатирик комедиясининг (Абдулла Орипов таржимаси) охирги кўринишини суратга олаётган эди.

— Терлаб кетибсиз, Ҳамид ака? «Ҳаммом»га актёрларнинг ўрнига ўзингиз тушдингизми? — деб ҳазиллашдим.

— Гўлахлик ҳам қийин экан. «Ҳаммом»ни Маяковский қурганига сал кам 70 йил бўлса ҳам жуда қизитилган экан-да. Шунинг учун терладик.

Ҳазил-мутойибамиз анча давом этди. Сўнг унинг ижодий режалари билан қизиқдим.

—Тез кунларда Шайхзоданинг «Жалолиддин Мангуберди» фожиаси устида иш бошлайман. Саъдулла Аҳмад таржимасида «Макбет»ни, ундан кейин Саъдуллани ўзининг «Охун Яккакорд» драмасини қўймоқчиман. Бундан ташқари тез орада Қирғизистон ССРнинг Киров номидаги Ўш область музикали драма ва комедия театрига бориб Абдулла Ориповнинг «Жаннатга йўл» асарини саҳналаштирмоқчиман. Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ дейишади. Абдулла Ориповнинг бу пьесани ёзганига яқинда ўн йил бўлади. 31 театри мавжуд бўлган Ўзбекистонда бу асарни қўяман деган бирорта режиссёр чиқмади.

Ҳамид Қаҳрамонов элликка кирган бўлса ҳам унинг завқи ва шавқи йигитларникидан қолишмасди.

Мен мамнун бўлиб, унинг қўлини маҳкам қисиб хайрлашдим.

Тўра МИРЗО.

СУРАТЛАРДА: режиссёр Ҳамид Қаҳрамонов саҳналаштирган А. Чеховнинг «Қора монах», А. С. Пушкиннинг «Тош меҳмон» телеспектаклларидан саҳналар.

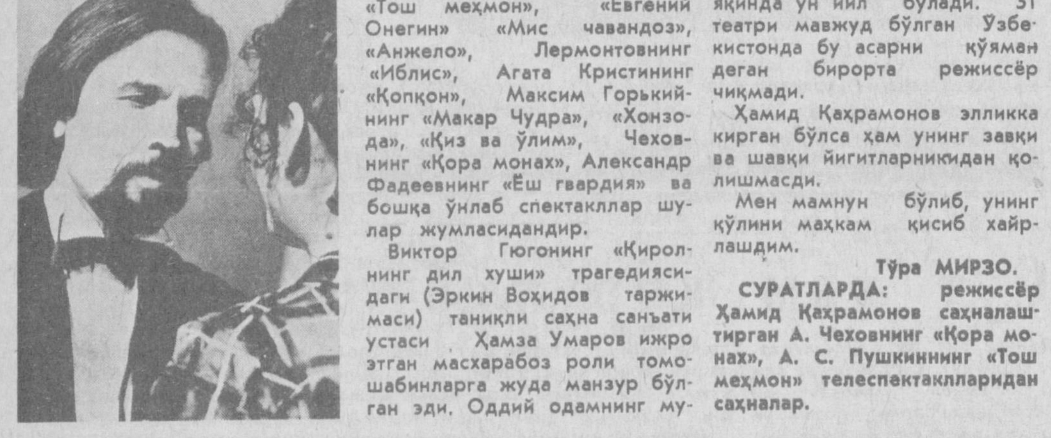

Бокс бўйича СССР 54-чемпионати

Даъвогарлар сафи сийраклашмоқда

Шундай қилиб, бокс бўйича СССР чемпионати ўзининг энг тиғиз ва қизиқарли палласига кирмоқда — бевосита медаллар учун кураш бошланяпти. Пайшанба ва жума кунлари финалчилар аниқланади. Шанба — дам олиш куни. Якшанба куни эса чемпионлик унвони учун ҳал қилувчи жанглар бўлиб ўтади.

Чоршанба кунига келиб совринларга даъвогарлар сафида атиги етти нафар республикамиз вакили қолди, холос. 48 килограммгача вазн тоифасида О. Степанян, 57 килограммгача вазн тоифасида С. Ксейханов (ҳар иккиси Тошкент областидан), 60 килограммгача вазн тоифасида тошкентлик А. Григорян, 67 килограммгача вазн тоифасида ангренлик Т. Исроилов билан нукуслик Т. Иброҳимов, 75 килограммгача вазн тоифасида фарғоналик С. Василенко ва 81 килограммгача вазн тоифасида тошкентлик Х. Матчонов курашни давом эттиришяпти.

Душанба куни чемпионат эгалари командаси оғир талофотга учради — бирйўла тўрт нафар боксчимиз мусобақалардан чиқиб кетди. Сешанба куни эса команда ўз етакчиси — тошкентлик Р. Тришевсиз қолди.

Ренатнинг мазкур чемпионатда ўзи учун янги — биринчи оғир вазнда иштирок этаётганлиги, ҳали унинг бу вазнга яхши кўникмаганлиги сезилди. Унинг украиналик В. Антонов билан олишуви даставвал тенг курашда ўтди. Тўғри, Антонов ранг-баранг-роқ ҳаракат қилди. Аммо учинчи раундда рақиби курашни кескинлаштирганда назаримизда Тришчевга кучли рақибига қарши туриш учун жисмоний куч етишмай қолди.

54 килограммгача вазн тоифасида И. Раҳимжонов грузиялик Х. Хдрянга, 63,5 килограммгача вазн тоифасида Е. Болжонов белоруссиялик В. Яновскийга ютқазиб қўйди. Ҳар икки ғолибнинг номи бокс мухлисларига яхши таниш бўлса керак. Хдрян билан Яновский СССР терма командасининг аъзолари, халқаро классдаги спорт мастерларидир.

Бошқа мағлубиятга учраган боксчиларимиз ана шундай унвонларга эга бўлмаган спортчиларга ўз учрашувларини бой беришди. Бу мазкур чемпионатдаги боксчиларимизнинг маҳорат савияси бирмунча пастлигидан далолат беради.

Республикамиз вакилларидан Т. Исроилов ва С. Ксейханов навбатдаги ғалабани қўлга киритдилар. Улар туркманистонлик Б. Дурдиев ва ленинградлик А. Сабор устидан ғолиб чиқишди. Ҳар икки учрашувда ҳам терма командамиз аъзоларининг устунлиги яққол сезилиб турди.

А. КЛИНЦОВСКИЙ.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕККОНЦЕРТ
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

3, 4, 5 февраль соат 19.30 да
6 февраль соат 16 ва 19.30 да
7 февраль соат 12, 16 ва 19.30 да

МОСКВА КИНОАКТЁРЛАР ТЕАТРИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН

«ЎРТОҚ КИНО» ТОМОШАЛАРИ

Қатнашадилар: СССР халқ артисти Петр ГЛЕБОВ, РСФСР халқ артистлари: Майя БУЛГАКОВА, Зинаида КИРИЕНКО, Георгий ВИЦИН, Николай РИБНИКОВ, Иван РИЖКОВ, Евгений ШУТОВ.

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: Алла ЛАРИОНОВА, Геннадий КОРОЛЬКОВ, Евгений МОРГУНОВ, Раднэр МУРАТОВ;

артистлар: Лариса ВИККЕЛ, Нина ГОЛОВИНА, Кирилл СТОЛЯРОВ.

ТЕАТРНИНГ БОШ РЕЖИССЁРИ — Вячеслав СПЕСИВЦЕВ.

Билетлар соат 14.00 дан бошлаб сотилади.

Коллектив бўлиб тушиш учун заявкалар қабул қилинади.

ТОШКЕНТДАГИ «ЁШЛИК» СПОРТ-МАДАНИЙ КОМПЛЕКСИДА

29 ЯНВАРДАН 25 ФЕВРАЛГАЧА БЎЛИБ ЎТАДИГАН

«ҲИНДИСТОН ФАНИ ВА ТЕХНИКАСИ»

КЎРГАЗМАСИ СССРДАГИ ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИ ДОИРАСИДА ЎТКАЗИЛАДИГАН МУҲИМ ВА ҚИЗИҚАРЛИ ТАДБИРДИР.

Кўргазма қатнашчилари бир неча минг йиллик тарихга эга бўлган ҳинд фани оламига мароқли саёҳат қиладилар. Бу ердаги экспозициялар Ҳиндистон ҳаёти, саноати ва экономикасининг барча жабҳаларига электротехника ва алоқа воситаларининг тобора чуқурроқ кириб бораётганлиги тўғрисида бой ва мазмундор ҳикоя қилади. Шунингдек, ҳинд медицинаси ва биотехнологиясининг бугунги кундаги савияси ҳақида ҳамда қишлоқ хўжалигида фан ва техниканинг салмоғи ҳақида маълумот берувчи экспонатлар кўргазмада кенг ўрин тутади.

Совет-ҳинд ҳамкорлигига бағишланган бўлим ҳам муҳим аҳамият касб этади.

Тўқимачилик буюмлари, пойабзал, гиламлар, кулолчилик буюмлари, соатлар, велосипедлар, электр приборлар, магнитофон каби халқ истеъмоли товарлари кўргазмада кенг миқёсда намойиш этилади. Замонавий шаҳарлардаги осмонўпар биноларда жойлашган квартиралар учун хос бўлган уй жиҳозлари томошабинларда айниқса катта қизиқиш уйғотади. Кўргазмада моҳир халқ усталари аёлларнинг турли хил тақинчоқларини Сизнинг кўз олдингизда ясаб беришади.

Томошабинлар диққатини ўзига жалб қиладиган ажойиб экспозициялардан яна бири — мактаб, маданий марказ, почта, банк ва магазинларни ўз ичига олган замонавий ҳинд қишлоғидир.

Бу ерда шунингдек, биз учун ғаройиб туюлиши мумкин бўлган қуёш, шамол ва биогаз қувватидан ҳинд рўзғорида қандай фойдаланилишини кўриш мумкин.

Кўргазма ташкилотчилари ёш томошабинларни ҳам эътибордан четда қолдирмаганлар. Турли ўйинчоқлар, спорт инвентарлари, ҳар хил компьютер ўйинлари, бош қотирмалар, чолғу асбоблари улар ихтиёрида бўлади.

Экспозицияларда ташкил этилган ёш шахматчилар турнирида сигнал чироқлари билан жиҳозланган дисплей ва телефонли ажойиб шахмат тахтасидан фойдаланилади.

КЎРГАЗМА ҲАР КУНИ СОАТ 10 ДАН 18.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

«ТАШКНИГА» ШАҲАР-КИТОБ САВДОСИНИНГ

43 - «Нодир китоблар» букинистик магазинида

ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАР САВДОДА МАВЖУД.

КАТТА СОВЕТ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ, 2-нашр. М. «Советская энциклопедия», 51-том. Баҳоси — 180 сўм.

КИЧИК СОВЕТ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ, 3-нашр, М. «Советская энциклопедия». 10 том. Баҳоси — 75 сўм.

СОВЕТ ҲАРБИЙ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ. М. 1976—1980 йиллар. 8 том. Баҳоси — 56 сўм 20 тийин.

ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ТАРИХИ. М. 1973 йил (2 томсиз) 10 том. Баҳоси — 50 сўм.

Е. В. Тарле. АСАРЛАР. М. СССР ФА нашриёти. 1957—1962 йиллар. 12 том. Баҳоси — 100 сўм.

Ж. Байрон. «БУЮК ЁЗУВЧИЛАР КУТУБХОНАСИ» Брокгауз-Ефрон нашриёти. С. Петербург. 1903 йил. 6 том. Баҳоси — 180 сўм.

Д. И. Ушаковнинг ИЗОҲЛИ ЛУҒАТИ. М. 1935 йил. 4 том. Баҳоси — 45 сўм.

ҲАЙВОНЛАР ҲАЁТИ. М. «Просвешение». 1968-1971 йиллар. 7 том. Баҳоси — 100 сўм.

И. С. Лесков. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. 1956-1958 йиллар. 11 том. Баҳоси — 45 сўм.

Г. Гейне. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. 1956-1959 йиллар. 10 том. Баҳоси — 50 сўм.

К. М. Станюкович. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. 1958-1959 йиллар. 6 том. Баҳоси — 30 сўм.

А. С. Пушкин. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Огонек» кутубхонаси. 1954 йил. 10 том. Баҳоси — 25 сўм.

А. С. Пушкин. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Художественная литература». 1974-1978 йиллар. 10 том. Баҳоси 50 сўм.

Н. А. Некрасов. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Художественная литература». 1965 йил. 8 том. Баҳоси — 30 сўм.

Л. Н. Толстой. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Художественная литература». 1960-1965 йиллар. 20 том. Баҳоси — 100 сўм.

А. Фадеев. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Художественная литература». 1960-1965 йиллар. 5 том. Баҳоси — 20 сўм.

Д. Мамин-Сибиряк. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Огонек» кутубхонаси. 1958 йил. 10 том. Баҳоси 30 сўм.

Р. Роллан. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Правда». 1974 йил. 9 том. Баҳоси — 45 сўм.

И. В. Гёте. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Художественная литература». 1975 йил. 10 том. Баҳоси — 50 сўм.

Э. Хэмингуэй. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Художественная литература». 1960 йил. 4 том. Баҳоси 60 сўм.

А. Блок. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. М. «Огонек» кутубхонаси. 1971 йил. 6 том. Баҳоси — 30 сўм.

А. Навоий. АСАРЛАР ТЎПЛАМИ. Т. «Фан» —1968 йил. 10 том. Баҳоси — 25 сўм.

Адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 42-уй. Телефон 42-06-36.

Баҳор ҳамиша сиз билан

Нафис ва бежирим атир шишачаларида илк баҳор гулларининг саррин ҳидлари мужассамлашган.

Сунбул ва яшил майса таровати акс этган «ЯЛЛА» АТИРИ барча ёшдаги аёлларга мўлжаллангандир.

«СЕМУРҒ» АТИРИ — кўпроқ ўрта ёшли аёлларга муносиб бўлиб, унда доривор ўсимликлар ва марваридгул, ясмин ва табаргул ҳидлари уйғунлашиб кетган.

Барча ёшдаги аёлларга мос келадиган «МИРАЖ» АТИРИДАН эса ажиб мушканбар ҳиди уфуриб туради.

ТОШКЕНТ УПА-ЭЛИК ФАБРИКАСИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ «ОТДЕЛСТРОЙ» ТРЕСТИГА:

сувоқчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, пардозловчилар.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.

ҲАМЗА РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА:

инженерлар: механиклар, электриклар, электрончилар, технологлар, металлурглар, технолог-программачилар, математиклар, конструкторлар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича инженерлар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича техниклар, электромонтёрлар, сантехниклар; **слесарлар:** асбобчилар, механика-йиғув ишлари слесарлари, саноат ускуналари ремонтчилари, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича слесарь-ремонтчилар, подстанциялар, қозонхоналар, қозонхоналарнинг химиявий лаборантлари, **навбатчи электр монтёрлар, токарлар, чархловчилар, фрезерчилар, металл қирқувчи станокларнинг созловчилари, электр ва газ пайвандчилар.**

«ИПАК» МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ ЛОЙИҲАЛАШ БЮРОСИГА:

сектор мудири, етакчи инженер, инженер лавозимларига электрончилар ва электрчи лойиҳаловчилар; стандартлаш ва метрология бўлими **катта инженери; инженер нормаловчи,** жиҳозлаш бўйича **конструктор, технолог, слесарь-йиғувчилар, слесарь-асбобсоз,** механика йиғув-экспериментал бўлими **фрезерчилари.**

СЕРГЕЛИ РАЙОН САВДО ТАШКИЛОТЛАРИГА:

сотувчилар, кассир-контролёрлар, шиша идишларни қабул қилувчилар, фаррошлар, юкчилар, сотувчининг шогирдлари.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй;
Ленин район пункти—Т. Шевченко кўчаси, 64-уй;
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй;
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 87-уй.
Ҳамза район пункти — Ҳасанова кўчаси, 10-уй;
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй;
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй;
Собир Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй;
Акмал Икромов район пункти — Фарҳод кўчаси, 21 уй;
Сергели район пункти — Спутник, 2-квартал, 69-уй.

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг

2-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ

трамвай ҳайдовчиларини тайёрлайдиган курсларга

НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ ЎТКАЗАДИ

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади.

Ўқиш муддати — 5 ой, 70 сўм стипендия берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар формали кийим-бош (50 процент қийматидаги), трамвай-троллейбусларда бепул қатнаш ҳуқуқи билан, ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Акмал Икромов района, 26-квартал, 57-уй (4, 9, 17-трамвайлар; 70, 50, 78, 87-автобусларнинг «26-квартал» бекати). Телефон: 76-53-04.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

СССР Давлат банки қайта ташкил этилганлиги ва тўлов реквизитлари ўзгарганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг «УЗГОСЭНЕРГОНАДЗОР»и барча иссиқлик ва электр энергияси истеъмолчиларидан

қуйидаги банк реквизитларини маълум қилишни сўрайди:

тўловчининг тўлиқ номи, ҳисоб-китоб счёти, банкнинг номи, молия органининг жойлашган ери ва банкнинг почта индекси қуйидаги адресга маълум қилинсин: Тошкент шаҳри, ГСП, 700000, 1 Май кўчаси, 101-уй.

Узсовпрофнинг спорт иншоотлари бошқармаси ўзаро ёрдам кассасининг йўқолган

ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/I да **Сўғд элининг қоплони.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/I да **Курорт.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/I да **Ёшликда берилган кўнгил.**

Кино

28 ЯНВАРДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (катта зал, 16, 18.30, 20.45; кичик зал, 17, 19.30).

Чайка — «ҲАММА ҚАМОҚҚА ОЛИНСИН» (16, 18.30, 21.00).

Восток — «ЕТТИ САМУРАЙ» (16, 18.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЎНГ ҚИРҒОҚ, ЧАП ҚИРҒОҚ» (16, 18, 19.30, 21.00).

Дружба — «ТИМСОҲ ДАНДИ» (жуфт ва тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «СЕВГИ ТУМОРИ» (жуфт соатларда).

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «ЎНГ ҚИРҒОҚ, ЧАП ҚИРҒОҚ» (тоқ соатларда).

Лисунов номли — «КАПУЦИНЛАР ХИЁБОНИДАГИ КИШИ» (17, 19, 21.00).

Искра — «АКСЕЛЕРАТ ҚИЗ» (жуфт соатларда).

Москва — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (16, 18.30, 21.00).

Қозоғистон — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (17, 18, 20.00).

М. Шайхзода номли — машҳур ўзбек театр ва кино артистлари иштирокида САТИРА ВА ЮМОР КЕЧАСИ (18.30).

Нукус — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (16, 18.30, 20.45).

К. Ёрматов номли — «КИН-ДЗА-ДЗА» (17, 20.00).

Тинчлик — «ЧАККИГА ДАКИ» (17, 20.00).

29 ЯНВАРДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «ҲАММА ҚАМОҚҚА ОЛИНСИН» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Восток — «ЕТТИ САМУРАЙ» (11, 13.30, 16, 18.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЧАП ҚИРҒОҚ, ЎНГ ҚИРҒОҚ» (жуфт соатларда ва 19.30, 21.00 да).

Дружба — «ТИМСОҲ ДАНДИ» (тоқ ва жуфт соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ЁШЛАР ШАҲАРДА» (жуфт соатларда).

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «ЎТТИЗ УЧ», «ОТАХОНЛАР» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Лисунов номли — «КАПУЦИНЛАР ХИЁБОНИДАГИ КИШИ» (тоқ соатларда).

Ватан — «АРТИСТ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Москва — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Қозоғистон — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

Нукус — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

К. Ёрматов номли — «ҚАСОСКОРЛАР ВОДИЙСИ» (тоқ соатларда).

Тинчлик — «ЧАККИГА ДАКИ» (11, 14, 17, 20.00).

Искра — «АКСЕЛЕРАТ ҚИЗ» (жуфт соатларда).

АВТОМАТ-ЖАВОБ БЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:
Чайка — 77-06-20.
Москва — 33-05-01.
Тошкент Советининг 50 йиллиги — 78-47-25.
Нукус — 46-70-69.
Дружба — 67-96-87.
К. Ёрматов номли — 24-22-66.
Восток — 91-14-61.

Куйбишев район Госстрахи инспекциясига **Рафина Абдувалиевна Давлетова** номига берилган Ф 200 серияли — 09120404 — 091225, Ф 201-серияли — 379965 — 379875, Ф 202-серияли —092083—092084, Ф 203-серияли —28033131 — 280337, Ф 203 а серияли— 050864 — 050868, 050866, Ф 234-серияли — 90354547— 903550, Ф 210-серияли — 135184 — 135188, Ф 212-серияли 853946 — 853950, Ф 212-серияли 93180101 — 831825, Ф 25 серияли — 235451 — 235475, Ф 25-074972 — 074975 номерли қатъий ҳисоб-китобдаги йўқолган

БЛАНКЛАР
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Узбекгеофизика» ишлаб чиқариш геология бирлашмаси коллективи бирлашма бош директорининг собиқ ўринбосари

Воҳид Носирович АКБАРХЎЖАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 08504. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 20.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим.). А. 2035. Тиражи — 100.191. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.